

Decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking (B.S. 31.10.2001)

HOOFDSTUK I - Algemene bepalingen

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Artikel 2

§ 1. De hierna volgende bepalingen gelden voor alle samenwerkingsverbanden van gemeenten waarvan het gehele ambtsgebied binnen de grenzen van het Vlaamse Gewest valt.

§ 2. In dit decreet wordt verstaan onder:

1° toezichthoudende overheid: de commissaris van de regering, bedoeld in artikel 71;

2° het decreet van 28 april 1993: het decreet van 28 april 1993 houdende regeling, voor het Vlaamse Gewest, van het administratief toezicht op de gemeenten.

Artikel 3

Met het oog op de gemeenschappelijke behartiging van doelstellingen van gemeentelijk belang kunnen twee of meer gemeenten, onder de voorwaarden bepaald in dit decreet, samenwerkingsverbanden tot stand brengen met of zonder rechtspersoonlijkheid, met of zonder beheersoverdracht.

Artikel 4

Overeenkomstig de terzake geldende conventies en internationale overeenkomsten, kunnen de gemeenten en de door hen krachtens dit decreet gevormde samenwerkingsverbanden deelnemen in rechtspersonen van publiek recht die ingevolge deze deelneming de staatsgrenzen overschrijden, ongeacht het rechtstelsel waaraan deze rechtspersonen onderworpen zijn.

Rechtspersonen, onderworpen aan een buitenlands rechtstelsel, kunnen deelnemen in een samenwerkingsverband overeenkomstig dit decreet indien zij daartoe door hun eigen recht gemachtigd zijn.

Artikel 5

Voor de berekening van alle termijnen vormt de dag die volgt op die van de ontvangst van het document de aanvangsdatum.

HOOFDSTUK II - Samenwerkingsverbanden zonder rechtspersoonlijkheid

Artikel 6

Twee of meer gemeenten kunnen een samenwerkingsverband zonder rechtspersoonlijkheid vormen om, zonder beheersoverdracht, een welbepaald project van gemeentelijk belang te verwezenlijken. Onverminderd andersluidende decretale bepalingen kunnen andere rechtspersonen van publiek recht en privaat recht hieraan deelnemen.

Deze samenwerkingsverbanden heten interlokale verenigingen en ze voegen deze term steeds toe aan hun naam.

Artikel 7

Het samenwerkingsverband is gegrond op een overeenkomst met statutaire draagkracht die bepalingen bevat omtrent de duurtijd en de eventuele verlenging, de opzegmogelijkheid, de eventuele inbreng van de deelnemers en de wijze waarop deze inbreng wordt beheerd, de interne organisatie, de wederzijdse rechten en verplichtingen en de financiële repercussies, de informatieverstrekking aan de deelnemers en de jaarlijkse evaluatie door de gemeenteraden, de opmaak van de rekeningen en de bestemming van het resultaat, de financiële controle, de vereffening.

Artikel 8

De overeenkomst kan bepalen dat een van de deelnemende gemeenten aangesteld wordt als beherende gemeente waar de zetel gevestigd wordt en die de interlokale vereniging vertegenwoordigt. De beherende gemeente kan eigen personeel inzetten ten behoeve van het samenwerkingsverband overeenkomstig de voorwaarden, bepaald in de overeenkomst en onder voorbehoud dat de rechten van dit personeel geëerbiedigd worden.

Artikel 9

Een beheerscomité dat samengesteld is uit minstens één afgevaardigde van elke deelnemer, voor de gemeenten aangewezen onder de gemeenteraadsleden, de burgemeester of de schepenen, overlegt over de wijze waarop de overeenkomst wordt uitgevoerd. Het formuleert waar nodig adviezen ten behoeve van de beherende gemeente, stelt de rekeningen van de interlokale vereniging vast en legt ze ter goedkeuring voor aan de raden van de deelnemende gemeenten, waarvan de gewone meerderheid de goedkeuring verleent.

De organisatie van zijn werkzaamheden legt het beheerscomité vast in een huishoudelijk reglement dat gevoegd wordt bij de overeenkomst zonder er deel van uit te maken.

Uitgezonderd de personen die het ambt van burgemeester of schepenen waarnemen, ontvangen de leden van het beheerscomité per bijgewoone vergadering een presentiegeld dat gelijk is aan het hoogste bedrag dat uitkeerbaar is aan een gemeenteraadslid voor een gemeenteraadszitting in een van de deelnemende gemeenten.

HOOFDSTUK III - Samenwerkingsverbanden met rechtspersoonlijkheid

AFDELING 1 - Principes

Artikel 10

Twee of meer gemeenten kunnen een samenwerkingsverband met rechtspersoonlijkheid tot stand brengen om doelstellingen te verwezenlijken die behoren tot een of meer inhoudelijk samenhangende beleidsdomeinen. Onverminderd andersluidende decretale bepalingen kunnen hieraan naast gemeenten en provincies uitsluitend deelnemen autonome gemeentebedrijven, openbare centra voor maatschappelijk welzijn en hun verenigingen, in zoverre die uitsluitend uit openbare rechtspersonen bestaan, en andere samenwerkingsverbanden, opgericht volgens de bepalingen van dit decreet.

De zetel van het samenwerkingsverband met rechtspersoonlijkheid is steeds gevestigd op het grondgebied van een deelnemende gemeente in een gebouw dat hemzelf of een deelnemende gemeente toebehoort.

Artikel 11

Het samenwerkingsverband met rechtspersoonlijkheid is een publiekrechtelijke rechtspersoon met een rechtsvorm waarvan de kenmerken vastgesteld zijn krachtens de bepalingen van dit decreet.

Ongeacht haar doelstellingen hebben haar verbintenissen geen handelskarakter.

Voor al wat niet uitdrukkelijk geregeld is door dit decreet, zijn op het samenwerkingsverband met rechtspersoonlijkheid de bepalingen van toepassing van het wetboek voor de vennootschappen die gelden voor de vennootschapsvorm van de coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid.

Artikel 12

§ 1. De gemeenten beslissen over de beheersoverdracht overeenkomstig de statuten van het samenwerkingsverband. Onder beheersoverdracht wordt verstaan het toevertrouwen door de deelnemende gemeenten aan het samenwerkingsverband van de uitvoering van door hen genomen beslissingen in het kader van zijn doelstellingen, in die zin dat de deelnemende gemeenten zich het recht ontszeggen zelfstandig of samen met derden dezelfde opdracht uit te voeren.

§ 2. Er bestaan drie vormen van een samenwerkingsverband met rechtspersoonlijkheid:

1° projectvereniging: een samenwerkingsverband zonder beheersoverdracht dat tot doel heeft een duidelijk omschreven project te plannen, uit te voeren en te controleren;

2° dienstverlenende vereniging: een samenwerkingsverband zonder beheersoverdracht dat tot doel heeft een duidelijk omschreven ondersteunende dienst te verlenen aan de deelnemende gemeenten, eventueel voor verschillende beleidsdomeinen;

3° opdrachthoudende vereniging: een samenwerkingsverband met beheersoverdracht waaraan de deelnemende gemeenten de uitvoering van een of meer duidelijk omschreven bevoegdheden met betrekking tot een of meer functioneel samenhangende beleidsdomeinen toevertrouwen.

AFDELING 2 - Projectvereniging

Artikel 13

De projectvereniging wordt opgericht voor een periode van ten hoogste zes jaar ingevolge daartoe strekkende gemeenteraadsbeslissingen die genomen worden binnen een tijdsbestek van twee maanden.

Tijdens de bij de oprichting van een projectvereniging vastgestelde duur, is geen uittreding mogelijk.

De projectvereniging kan opeenvolgende keren verlengd worden voor een termijn die telkens niet langer zijn dan zes jaar, ingevolge de voor het verstrijken van de termijn door de deelnemende gemeenten genomen beslissingen ten gunste van de verlenging. Bij gebrek aan instemming van alle betrokken gemeenten of bij het uitblijven van een of meer beslissingen, wordt de projectvereniging ontbonden. De statuten bepalen de wijze van vereffening.

Projectverenigingen kunnen niet worden opgericht in de loop van het jaar waarin verkiezingen voor een algehele vernieuwing van de gemeenteraden worden georganiseerd.

Artikel 14

De projectvereniging wordt opgericht bij akte, verleden voor de burgemeester van de gemeente waar de zetel gevestigd wordt. Onverminderd de wettelijke bepalingen met betrekking tot de inbreng van onroerende goederen verkrijgt de oprichtingsakte

geldigheid op de datum van haar dagtekening door de ondertekening van alle aan de oprichting deelnemende gemeenten en andere rechtspersonen.

De oprichtingsakte omvat de statuten en wordt binnen een termijn van dertig kalenderdagen na haar dagtekening ter informatie aan de toezichthoudende overheid voorgelegd. De oprichtingsakte wordt integraal bekendgemaakt in de bijlagen bij het Belgisch Staatsblad en wordt ter inzage van eenieder terzelfder tijd neergelegd in de zetel van de projectvereniging.

Artikel 15

De wijzigingen in de statuten en de aanvaarding van toetreding behoeven de instemming van de deelnemende gemeenten, overeenkomstig de procedure die in de statuten is bepaald.

Artikel 16

De projectvereniging beschikt uitsluitend over een raad van bestuur.

De deelnemers benoemen rechtstreeks de leden van de raad van bestuur. Voor de gemeenten kunnen uitsluitend gemeenteraadsleden, burgemeesters of schepenen dit mandaat vervullen.

Het voorzitterschap wordt steeds toevertrouwd aan een door een gemeente aangewezen bestuurder.

De raad van bestuur, waarin alle deelnemende gemeenten vertegenwoordigd zijn en waarin iedere bestuurder beschikt over één stem, heeft uitsluitend de bevoegdheid tot het nemen van beslissingen die hun expliciet door de deelnemers zijn opgedragen. De raad van bestuur is in elk geval bevoegd voor het personeelsbeleid.

Aan de vergaderingen van de raad van bestuur wordt deelgenomen door een door iedere aangesloten gemeente aangeduide afgevaardigde, als lid met raadgevende stem. Deze afgevaardigden zijn steeds raadsleden in de betrokken gemeenten, verkozen op een lijst waarvan geen enkele verkozene deel uitmaakt van het college van burgemeester en schepenen of aangesteld is als voorzitter van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn.

De werkingsmodaliteiten van de raad van bestuur worden vastgesteld in een bij de statuten gevoegd huishoudelijk reglement dat gewijzigd kan worden bij eenvoudige beslissing van de raad van bestuur. De afgevaardigden bedoeld in het vorige lid van dit artikel, tellen niet mee voor de berekening van een eventueel aanwezigheidsquorum.

De controletaak op de financiële toestand wordt toevertrouwd aan een accountant benoemd door de raad van bestuur.

De raad van bestuur stelt de jaarrekeningen vast en legt ze, samen met een activiteitenverslag en het verslag van de accountant, voor aan de deelnemers die hun goedkeuring verlenen overeenkomstig de procedure bepaald in de statuten.

Artikel 17

Onverminderd andere wettelijke of decretale bepalingen die van toepassing zijn op de bestuurders, bestaat er onverenigbaarheid tussen hun mandaat enerzijds en de ambten, functies of mandaten opgesomd in artikel 48 van dit decreet.

De bestuurders zijn niet persoonlijk gebonden door de verbintenissen van de projectvereniging. Zij zijn overeenkomstig het gemeen recht verantwoordelijk voor de vervulling van de hun opgedragen taak en aansprakelijk zonder hoofdelijkheid voor de tekortkomingen in de normale uitoefening van hun bestuur.

Op de bestuurders zijn de onverenigbaarheden van toepassing bepaald in artikel 51 van dit decreet.

Artikel 18

De vergaderingen van de raad van bestuur zijn niet openbaar. De gedetailleerde notulen met bijgevoegd het stemgedrag van de individuele leden en alle documenten waar in de notulen naar verwezen wordt, liggen ter inzage van de gemeenteraadsleden op het secretariaat van de aangesloten gemeenten en desgevallend van de provincieraadsleden van de aangesloten provincies op de griffie van het provinciehuis, onverminderd de decretale bepalingen inzake de openbaarheid van bestuur.

Artikel 19

De duur en de wijze van beëindiging van het mandaat van bestuurder worden statutair bepaald. Alle bestuurders zijn van rechtswege ontslagnemend bij verlies van hun openbaar mandaat, uitgezonderd in geval van algehele vernieuwing van de gemeenteraden en provincieraden. In voorkomend geval duiden de deelnemende gemeenten en provincies in de loop van de maand januari volgend op het jaar van de verkiezingen tot algehele vernieuwing van de gemeenteraden, de nieuwe bestuurders aan. Zij treden aan op 1 februari daaropvolgend. De gebeurlijke aanduiding van bestuurders door de andere deelnemers gebeurt dan in de loop van de maand volgend op de installatie van hun eigen raden.

Artikel 20

Om geldig te beraadslagen en te beslissen is een aanwezigheidsquorum vastgesteld op de gewone meerderheid van het aantal bestuurders, zowel in het geheel als in de groep van de door de gemeenten benoemde bestuurders. Van dit aanwezigheidsquorum kan statutair worden afgeweken voor een tweede vergadering die volgt op een onvoldoende samengestelde eerdere vergadering, en voorzover het gaat om punten die voor de tweede maal op de agenda voorkomen.

Deze bepaling geldt niet voor de voorstellen tot statutenwijziging en aanvaarding van toetredingen.

De voor de beslissingen vereiste meerderheid is steeds de gewone meerderheid die bereikt moet worden zowel in het geheel als in de groep van de door de gemeenten benoemde bestuurders.

Artikel 21

De leden van de raad van bestuur kunnen per bijgewoone vergadering een presentiegeld ontvangen dat ten hoogste gelijk is aan het hoogste bedrag dat uitkeerbaar is aan een gemeenteraadslid voor een gemeenteraadszitting in één van de deelnemende gemeenten.

Artikel 22

Er is geen verplichting tot de vorming van een maatschappelijk kapitaal.

Indien dit wel statutair is vastgelegd, wordt het vast kapitaal bij de oprichting door de deelnemers volledig in speciën volstort.

De deelneming van één of meer provincies samen mag niet meer bedragen dan 20 % van het totale maatschappelijk kapitaal.

Het kapitaal wordt niet geïndexeerd en wordt vertegenwoordigd door aandelen waarvan de waarde en de rechten statutair zijn bepaald.

Immateriële inbrengen ter vertegenwoordiging van vermogensbestanddelen die niet naar economische maatstaven kunnen worden gewaardeerd, en inbrengen in natura, worden gewaardeerd op grond van een verslag van de accountant en worden vertegenwoordigd door respectievelijk winstbewijzen en aandelen waarvan de waarde en de rechten statutair zijn bepaald.

De deelnemers kunnen uitsluitend worden vergoed voor hun inbreng en zijn slechts aansprakelijk ten belope van hun inbreng.

Aan de statuten wordt een register gehecht waarop iedere deelnemer is vermeld met aanduiding van de aandelen en winstbewijzen die hem zijn toegekend.

Artikel 23

De boekhouding wordt gevoerd overeenkomstig de wetgeving op de boekhouding van de ondernemingen en met naleving van de richtlijnen die de overheid uitvaardigt met betrekking tot de boekhoudkundige verrichtingen.

De jaarrekeningen worden na hun goedkeuring overeenkomstig de procedure, bepaald in de statuten, door toedoen van de raad van bestuur neergelegd bij Nationale Bank van België.

Artikel 24

De projectvereniging kan door de Vlaamse regering gemachtigd worden om in eigen naam en voor eigen rekening tot onteigening over te gaan.

AFDELING 3 - Dienstverlenende en opdrachthoudende verenigingen

SUBAFDELING 1 - Voorbereidende fase

Artikel 25

De gemeenten die de oprichting van een dienstverlenende of een opdrachthoudende vereniging overwegen, beslissen via hun gemeenteraad vooraf een overlegorgaan op te richten om de samenwerkingsmogelijkheden en voorwaarden te bestuderen voor één of meer welbepaalde beleidsdomeinen. Terzelfder tijd wijzen ze een lid van het college van burgemeester en schepenen aan die zitting zal hebben in het overlegorgaan en leggen ze eventueel een begrotingskrediet vast om de voorbereidende fase te financieren.

Uitsluitend gemeenten maken deel uit van het overlegorgaan. Dat overlegorgaan bezit geen rechtspersoonlijkheid en kan geen verbintenissen aangaan ten laste van de op te richten dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging.

De openbare centra voor maatschappelijk welzijn en de provincies kunnen een door hun respectieve raden aangewezen waarnemer de vergaderingen van het overlegorgaan laten bijwonen, indien de doelstelling mede tot hun belangensfeer behoort.

Artikel 26

Het overlegorgaan organiseert autonoom zijn werkzaamheden.

Behoudens wat bepaald is in artikel 31 van dit decreet beschikt het overlegorgaan over een periode van maximaal één jaar, ingaand op zijn installatievergadering, om zijn studieopdracht te vervullen.

Indien het resultaat van de studieopdracht positief is ten opzichte van de mogelijke oprichting van een dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging, stelt het overlegorgaan aan de deelnemende gemeenten een bundel ter beschikking waarin de volgende documenten opgenomen zijn:

- een grondige motiveringsnota;
- een bestuursplan met een omschrijving van de maatschappelijke opdrachten en de daaraan verbonden wijze van dienstverlening, en met een beschrijving van de bestuurlijke organisatie van de dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging;
- een ondernemingsplan voor een periode van zes jaar, met een omschrijving van de bedrijfsopdrachten, de financiële structuur en de in te zetten middelen, en de controlemogelijkheden op de uitvoering;
- een ontwerp van statuten.

Deze documenten vormen de basis van de uitwerking van het samenwerkingsconcept.

Artikel 27

De gemeenten zijn niet gebonden door hun deelneming in het overlegorgaan. Ze spreken zich uit over de documenten die hun worden voorgelegd. Ofwel beslissen ze af te zien van deelneming aan de eventuele oprichting van een dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging, ofwel gaan ze akkoord met het voorstel, al of niet op voorwaarde dat wijzigingen aan dat voorstel worden aangebracht.

De beslissingen van de gemeenten worden voorgelegd aan het overlegorgaan, dat daarover in consensus beslist. De vertegenwoordigers van de afhakende gemeenten nemen niet deel aan deze besluitvorming.

Het definitieve voorstel wordt aan de overblijvende gemeenten voorgelegd. De gemeenten kunnen het voorstel enkel goedkeuren of afkeuren.

De gemeenteraadsbeslissingen houdende de oprichting van een overlegorgaan en betreffende de voorstellen van het overlegorgaan worden ter informatie meegedeeld aan de toezichthoudende overheid.

SUBAFDELING 2 - Oprichting – toetreding – duur – verlenging – ontbinding

Artikel 28

De gemeenten die krachtens artikel 27 van dit decreet hun instemming hebben betuigd met het definitieve voorstel van het overlegorgaan kunnen, zonder daartoe verplicht te zijn, uiterlijk binnen drie maanden die volgen op de laatste beslissing tot goedkeuring, en rekening houdend met wat bepaald is in artikel 31 van dit decreet, een dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging oprichten.

Het oprichtingsdossier omvat alle daartoe strekkende gemeenteraadsbeslissingen, evenals de bijbehorende documenten waaronder het bestuursplan en het ondernemingsplan; het wordt gevoegd bij de oprichtingsakte.

Artikel 29

Onverminderd het bepaalde in artikel 4, tweede lid, en onverminderd andersluidende decretale bepalingen, kunnen aan een dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging uitsluitend gemeenten en andere openbare besturen zoals bepaald in artikel 10 van dit decreet deelnemen.

Indien aan de oprichting van de dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging wordt deelgenomen door een of meer in het voorgaande lid bedoelde andere openbare besturen, omvat het oprichtingsdossier de beslissing van het orgaan dat daartoe bevoegd is. Voor een deelnemende dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging is dat steeds de algemene vergadering. Voor een deelnemende projectvereniging is dat de raad van bestuur. Voor de provincies en openbare centra voor maatschappelijk welzijn zijn dat hun respectieve raden.

Artikel 30

De oprichting van de dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging geschiedt bij akte, verleden voor de burgemeester van de gemeente waar de zetel gevestigd wordt. Onverminderd de wettelijke bepalingen met betrekking tot de inbreng van onroerende goederen, en het administratief goed keuringstoezicht, verkrijgt de oprichtingsakte geldigheid op de datum van haar dagtekening door de ondertekening door de vertegenwoordigers van alle aan de oprichting deelnemende gemeenten en andere rechtspersonen. Ingevolge deze oprichting wordt het overlegorgaan ambtshalve ontbonden.

De oprichtingsakte omvat de statuten en alle eventuele bijlagen en wordt binnen een termijn van dertig kalenderdagen na haar dagtekening aan de toezichthoudende overheid

voorgelegd. Ze wordt goedgekeurd door de Vlaamse regering binnen een termijn van zestig kalenderdagen na haar ontvangst door de toezichthoudende overheid. Verstrikt deze termijn zonder dat de Vlaamse regering een beslissing heeft genomen en verstuurd aan alle betrokken gemeenteoverheden, dan wordt de goedkeuring geacht te zijn verleend.

De goedgekeurde oprichtingsakte wordt integraal bekendgemaakt in de bijlagen bij het Belgisch Staatsblad en wordt, samen met het volledige oprichtingsdossier, ter inzage van eenieder gelijktijdig neergelegd in de zetel van de dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging en bij de toezichthoudende overheid. Afschriften van de oprichtingsakte liggen ter inzage op de secretarie in de gemeentehuizen van alle deelnemende gemeenten.

Artikel 31

De dienstverlenende of opdrachthoudende verenigingen kunnen niet worden opgericht in de loop van het jaar waarin verkiezingen voor een algehele vernieuwing van de gemeenteraden worden georganiseerd. De oprichting vindt in voorkomend geval plaats in de loop van de zes daaropvolgende maanden en het overlegorgaan blijft zolang in functie. Zijn leden verliezen van rechtswege hun mandaat en hun vervangers worden aangewezen op de eerste raadszitting die volgt op de installatievergadering van de nieuwe gemeenteraad.

Artikel 32

De toetreding van een gemeente of van een provincie tot of de uitbreiding van hun aansluiting bij een dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging, is afhankelijk van een daartoe strekkende beslissing van de gemeenteraad of de provincieraad op basis van een onderzoek, eventueel vergelijkend in de mate dat er zich verschillende beheersvormen reëel aanbieden.

De toetredingsbeslissing van een dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging wordt genomen door de algemene vergadering. De toetredingsbeslissing van een projectvereniging wordt genomen door de raad van bestuur.

Alle toetredingen worden aanvaard door de algemene vergadering van de dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging.

Artikel 33

De verbodsbepaling van artikel 31 van dit decreet inzake de periode van oprichting van een dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging geldt voor iedere toetredingsbeslissing op grond van het voorgaande artikel.

Aan een toetreding of uitbreiding van aansluiting kan geen terugwerkende kracht worden verleend.

Artikel 34

Tijdens de bij de oprichting van een dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging vastgestelde duur die, behoudens wat bepaald is in artikel 36 van dit decreet, achttien jaar niet mag overschrijden, is geen uittreding mogelijk.

Een deelnemer kan door de algemene vergadering worden uitgesloten op de wijze die wordt bepaald in de statuten wegens behoorlijk vastgestelde niet-naleving der verbintenissen ten opzichte van de dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging.

Artikel 35

Na afloop van de statutair bepaalde duur kan de dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging opeenvolgende keren verlengd worden voor een termijn die telkens niet langer mag zijn dan achttien jaar.

Op verzoek van de gewone meerderheid van het totale aantal deelnemers en op voorwaarde dat dit verzoek gedragen wordt door een drievierde meerderheid van het aantal deelnemende gemeenten, kan de laatste algemene vergadering die het verstrijken van de duur voorafgaat, tot de verlenging beslissen met een drievierde meerderheid van het aantal stemmen. De daartoe strekkende gemeenteraadsbeslissingen worden bij het verslag van de algemene vergadering gevoegd en zijn gebaseerd op een onderzoek, eventueel vergelijkend in de mate er zich verschillende beheersvormen reëel aanbieden. Uiterlijk negentig kalenderdagen voor de algemene vergadering die beslist over de verlenging wordt de agenda door de raad van bestuur aan alle deelnemers toegezonden. De deelnemers die niet wensen te verlengen kunnen daartoe niet verplicht worden en houden op deel uit te maken van de dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging op het einde van het jaar waarin tot de verlenging door de algemene vergadering is beslist. Vooraf leggen zij hun daartoe strekkende beslissing voor die wordt gevoegd bij het verslag van de algemene vergadering. Ze moeten de door hen aangegane contractuele verbintenissen naleven, maar zijn voor het overige geen schadevergoeding verschuldigd. De voorlaatste en de laatste leden van artikel 37 van dit decreet zijn op hen van toepassing.

Deelnemers die nalaten over de verlenging te beslissen of hun beslissing mee te delen, worden geacht verder deel uit te maken van de dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging.

Artikel 36

Indien de duur van een dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging verstrijkt in de loop van het jaar waarin de verkiezingen voor een algehele vernieuwing van de gemeenteraden worden georganiseerd, wordt over de verlenging pas beslist in het daaropvolgende jaar, zowel door de betrokken gemeenteraden als door de eerste algemene vergadering in de loop van dat jaar. Zolang wordt de oorspronkelijke duurtijd verlengd.

Artikel 37

Op verzoek van drievierde van het aantal deelnemende gemeenten, en aan de hand van de daartoe strekkende gemeenteraadsbeslissingen, kan de algemene vergadering met een drievierde meerderheid van het aantal stemmen tot de vervroegde ontbinding van een dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging beslissen.

Bij ontbinding krachtens het voorgaande lid of door het verstrijken van de statutair bepaalde duur die niet verlengd wordt, wijst de algemene vergadering die de ontbinding vaststelt, de vereffenaars aan op dezelfde wijze als bepaald is voor de bestuurders. Een beperkt college van vereffenaars kan samengesteld worden op dezelfde wijze als een directiecomité. Alle andere organen vervallen op het ogenblik van de ontbinding.

Het voltallige personeel van de dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging wordt overgenomen, hetzij door de deelnemers, hetzij eventueel door de overnemers van de activiteit, in verhouding tot de kapitaalbreng of overeenkomstig de onderling bereikte akkoorden, en zonder dat de personeelsleden door deze plicht tot overname gebonden zijn.

De nieuwe werkgever waarborgt de rechten die de vereniging op het ogenblik van haar ontbinding, hetzij statutair, hetzij contractueel voor de werknemers vastgesteld had. Het door een gemeente overgenomen personeel komt, met behoud van zijn geldelijk statuut, terecht in een overgangskader dat geen invloed heeft op de personeelsformatie en uitdovend is.

De gemeenten hebben een recht van voorkeur op overneming van de op hun grondgebied gelegen installaties tegen boekwaarde.

SUBAFDELING 3 - Statuten en statutenwijzigingen

Artikel 38

De statuten van de dienstverlenende of opdrachthoudende verenigingen vermelden ten minste:

1. de naam en eventueel de afkorting;
2. de maatschappelijke doelstellingen, die duidelijk en beperkend omschreven zijn;
3. de maatschappelijke zetel;
4. de duur en de wijze van verlenging;
5. de nauwkeurige aanduiding van de deelnemers, hun inbreng en hun verbintenissen en eventueel het vast kapitaal;
6. de samenstelling, de vergaderwijze en de bevoegdheden van alle organen van de dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging;
7. de wijze waarop de rekeningen werden opgemaakt en het resultaat werd verdeeld;
8. de wijze van toetreding, ontbinding en vereffening;
9. de wijze van uitsluiting van een deelnemer;
10. de wijze en periodiciteit van noodzakelijke informatiedoorstroming tussen de organen van de dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging onderling, naar de deelnemers en eventueel naar belanghebbende derden toe.

Artikel 39

De wijzigingen in de statuten en in de bijlagen worden artikelsgewijs aangebracht door de algemene vergadering met een drievierde meerderheid, zowel voor het geheel van de geldig uitgebrachte stemmen, als voor de geldig uitgebrachte stemmen van de vertegenwoordigde gemeenten, en op voorwaarde dat de gewone meerderheid van het aantal deelnemende gemeenten haar instemming betuigt.

Uiterlijk negentig kalenderdagen voor de algemene vergadering die de statutenwijzigingen moet beoordelen, wordt een door de raad van bestuur opgesteld ontwerp aan alle deelnemers voorgelegd. De beslissingen terzake van hun raden die de oorspronkelijke statuten hebben goedgekeurd, bepalen het mandaat van de respectieve vertegenwoordigers op de algemene vergadering en worden bij het verslag gevoegd.

De deelnemers die nalaten binnen de gestelde termijn een beslissing te nemen en voor te leggen, worden geacht zich te onthouden. De onthouding bepaalt het mandaat van hun vertegenwoordiger op de algemene vergadering.

Artikel 40

Het verslag van de algemene vergadering houdende wijziging van de statuten wordt, samen met de bijbehorende documenten waaronder de beslissingen van de deelnemers, binnen een termijn van dertig kalenderdagen na zijn dagtekening aan de toezichthoudende overheid voorgelegd.

De wijzigingen worden goedgekeurd door de Vlaamse regering binnen een termijn van negentig kalenderdagen na de ontvangst van het verslag door de toezichthoudende overheid. Verstrekt deze termijn zonder dat de Vlaamse regering een beslissing heeft genomen en verstuurd aan de dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging, dan wordt de goedkeuring geacht te zijn verleend.

Artikel 41

De statutenwijzigingen worden op dezelfde wijze als de oprichtingsakte neergelegd en bekendgemaakt.

Een volledig gecoördineerde tekst van de statuten wordt neergelegd in de zetel van de dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging, bij de toezichthoudende overheid en in de gemeentehuizen van elke deelnemende gemeente, evenals in de provinciehuizen van de deelnemende provincies, binnen een termijn van dertig kalenderdagen na de ontvangst door de dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging van het

goedkeuringsbesluit of na het verstrijken van de termijn, bedoeld in de laatste zin van artikel 40 van dit decreet.

Artikel 42

De statutenwijzigingen zijn slechts uitvoerbaar nadat ze zijn goedgekeurd bij besluit van de Vlaamse regering of door het verstrijken van de termijn voor goedkeuring. Er kan geen terugwerkende kracht aan verbonden worden die verder reikt dan de eerste januari van het boekjaar waarin de algemene vergadering de wijzigingen heeft aangebracht.

Er kunnen geen statutenwijzigingen aan de deelnemers worden voorgelegd in de loop van het jaar waarin verkiezingen voor een algehele vernieuwing van de gemeenteraden worden georganiseerd, tenzij ingevolge een wettelijke of reglementaire verplichting.

SUBAFDELING 4 - Structuur

Artikel 43

De dienstverlenende en de opdrachthoudende vereniging beschikken ten minste over een algemene vergadering en een raad van bestuur.

Artikel 44

De algemene vergadering is samengesteld uit de vertegenwoordigers van de deelnemers. Voor de gemeenten worden zij rechtstreeks aangewezen door de gemeenteraden uit hun leden, en voor de overige deelnemers door de organen die, krachtens de wettelijke, reglementaire of statutaire bepalingen, bevoegd zijn tot deelneming of toetreding te beslissen.

Het aantal leden dat elke gemeente kan afvaardigen om te zetelen in de algemene vergadering wordt bepaald door twee criteria: de bevolkingscijfers en de kapitaalbijdrage. De verdeelsleutel tussen beide criteria wordt statutair bepaald.

De benoemingsprocedure met de vaststelling van het mandaat van de vertegenwoordiger wordt herhaald voor elke algemene vergadering.

Behoudens andersluidende bepalingen in dit decreet, wordt de door de raad van bestuur vastgestelde agenda van de algemene vergadering uiterlijk dertig kalenderdagen voor haar zitting, aan alle deelnemers verstuurd. De zittingen van de algemene vergadering zijn openbaar.

Het aantal stemmen waarover iedere deelnemer in de algemene vergadering beschikt wordt statutair bepaald, met dien verstande dat de deelnemende gemeenten steeds over de meerderheid van de stemmen beschikken en dat geen deelnemer kan beschikken over een aantal stemmen dat hoger ligt dan de helft van het totale aantal statutair bepaalde stemmen. In de statuten kunnen bepalingen ter bescherming van minderheden worden opgenomen.

Afgezien van de jaarvergadering waarvan sprake is in artikel 65, tweede lid, van dit decreet, wordt nog minstens één buitengewone algemene vergadering belegd in de loop van het laatste trimester van elk jaar, om de te ontwikkelen activiteiten en de te volgen strategie voor het volgende boekjaar te bespreken. Een door de raad van bestuur opgestelde begroting staat op de agenda van deze vergadering.

Artikel 45

Voor de toepassing van dit decreet worden de autonome gemeentebedrijven gelijkgesteld met de gemeenten wanneer het gaat om de hoedanigheid, de onverenigbaarheden en de informatieplicht van de door hen te benoemen of voor te dragen mandatarissen, de aanwezigheids- en stemmingsvereisten en het voorzitterschap van de verschillende organen.

Artikel 46

In de dienstverlenende en opdrachthoudende verenigingen benoemt de algemene vergadering de leden van de raad van bestuur, op voordracht van de deelnemers. Indien de gemeenteraad kandidaat-bestuurders voordraagt die geen lid zijn van de gemeenteraad of van de districtsraad, maar van wie de deskundigheid met betrekking tot de statutair bepaalde doelstellingen manifest aantoonbaar is, wordt deze voordracht uitdrukkelijk gemotiveerd. In dat geval is de onverenigbaarheid van het mandaat van bestuurder met de functie van werknemer van een aangesloten bestuur, voorzien in artikel 48 van dit decreet, niet van toepassing.

De benoeming van de bestuurders gebeurt bij geheime stemming.

Indien een voorgedragen kandidaat niet wordt benoemd door de algemene vergadering, doet de betrokken deelnemer een andere voordracht. De nieuwe kandidaat woont als waarnemer de vergaderingen van de raad van bestuur bij tot de eerstvolgende algemene vergadering waaraan de benoeming wordt voorgelegd.

Niemand kan door meer dan één deelnemer worden voorgedragen of benoemd, noch mandaten gelijktijdig uitoefenen in de uitvoerende organen van meer dan drie dienstverlenende of opdrachthoudende verenigingen. Deze bepaling geldt niet voor de aangesloten privaatrechtelijke rechtspersonen zolang zij overeenkomstig artikel 80 van dit decreet deel kunnen blijven uitmaken van de vereniging.

Artikel 47

De samenstelling van de raad van bestuur wordt in iedere dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging statutair geregeld, met precieze aanduiding van het aantal leden, benoemd zoals bepaald in het voorgaande artikel.

Het aantal bestuurders dat op voordracht van de andere deelnemers werd benoemd, mag nooit meer bedragen dan een vierde van het aantal op voordracht van de aangesloten gemeenten benoemde bestuurders.

Iedere bestuurder die op die manier is benoemd, beschikt over één stem.

De bestuurders, benoemd op voordracht van de gemeenten, kunnen zich laten bijstaan door deskundigen die na gezamenlijk overleg worden voorgedragen door de gemeente waar de zetel gevestigd is, en worden benoemd door de gemeentelijke vertegenwoordigers op de algemene vergadering. De deskundigen maken geen deel uit van de raad van bestuur, maar ze kunnen de vergaderingen van alle organen bijwonen en alle documenten opvragen.

Hun vergoeding valt ten laste van de dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging.

Artikel 48

Onverminderd andere wettelijke of decretale bepalingen die van toepassing zijn op de mandaten in een dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging, bestaat er een onverenigbaarheid tussen het mandaat van bestuurder en de volgende ambten, functies of mandaten:

- lid van een regering, zowel op federaal niveau als op niveau van de gewesten en gemeenschappen;
- lid van een wetgevende vergadering, zowel op federaal niveau als op niveau van de gewesten en gemeenschappen;
- lid van het Europees Parlement en van de Europese Commissie;
- provinciegouverneur of adjunct van de gouverneur van Vlaams-Brabant;
- arrondissementscommissaris of adjunct-arrondissementscommissaris;
- provinciegriffier;
- lid van een bestuurs- of controleorgaan in of werknemer van een privaatrechtelijke rechtspersoon die activiteiten uitoefent in dezelfde beleidsdomeinen als de dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging;
- behoudens wat bepaald is in artikel 46, tweede lid, van dit decreet, werknemer van een aangesloten openbaar bestuur, of van een administratie die is belast met

hetzij de uitoefening van het gewoon toezicht op de lokale besturen, hetzij de uitoefening van een specifiek toezicht op grond van de doelstellingen van de dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging.

Een gemeente kan geen kandidaat voordragen of benoemen die werknemer is van een niet-gemeentelijk deelnemer of er een mandaat waarneemt. Een niet-gemeentelijk deelnemer kan geen kandidaat voordragen of benoemen die lid is van een gemeenteraad.

Artikel 49

De raad van bestuur waaraan beslissingsrecht is toegekend, is bevoegd voor alles wat niet uitdrukkelijk overeenkomstig dit decreet of krachtens de statuten voorbehouden is aan de algemene vergadering.

De raad van bestuur vertegenwoordigt de dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging jegens derden en in rechte als eiser of als verweerder.

Artikel 50

De bestuurders zijn niet persoonlijk gebonden door de verbintenissen van de dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging. De bestuurders zijn overeenkomstig het gemeen recht verantwoordelijk voor de vervulling van de taak die hun is opgedragen en zijn aansprakelijk zonder hoofdelijkheid voor de tekortkomingen in de normale uitoefening van hun bestuur.

Artikel 51

Ten aanzien van de bestuurders zijn een aantal onverenigbaarheden bepaald.

Een bestuurder mag niet:

1° aanwezig zijn bij een beraadslaging of besluit over zaken waarbij hij een rechtstreeks belang heeft, of waarbij zijn bloed- of aanverwanten tot en met de vierde graad een persoonlijk en rechtstreeks belang hebben. Dit verbod strekt niet verder dan de bloed- en aanverwanten tot de tweede graad als het gaat om de voordracht van kandidaten, benoemingen, afzettingen en schorsingen;

2° rechtstreeks of onrechtstreeks deelnemen aan overeenkomsten die met de dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging zijn gesloten;

3° als advocaat, notaris of zaakwaarnemer optreden in rechtsgedingen tegen de dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging. Het is hem verboden, in dezelfde hoedanigheid ten behoeve van de dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging te pleiten, raad te geven of op te treden in enige betwisting, tenzij dit kosteloos gebeurt;

4° optreden als raadsman van een personeelslid in tuchtzaken.

Artikel 52

De vergaderingen van de raad van bestuur zijn niet openbaar. De gedetailleerde notulen met bijgevoegd het stemgedrag van de individuele leden en alle documenten waar in de notulen naar verwezen wordt, liggen ter inzage van de gemeenteraadsleden op het secretariaat van de aangesloten gemeenten en van de provincieraadsleden op de griffie van de provinciehuizen van de aangesloten provincies, onverminderd de decretale bepalingen inzake de openbaarheid van bestuur.

Aan de vergaderingen van de raad van bestuur wordt deelgenomen door ten hoogste vijf rechtstreeks door verschillende gemeenten aangeduide afgevaardigden die lid zijn met raadgevende stem. De statuten vermelden de criteria die bepalend zijn voor de wijze van

aanduiding van deze afgevaardigden, die steeds raadsleden zijn die in de betrokken gemeenten verkozen zijn op een lijst waarvan geen enkele verkozene deel uitmaakt van het college van burgemeester en schepenen of aangesteld is als voorzitter van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn.

Artikel 53

De op voordracht van de deelnemende gemeenten en provincies benoemde bestuurders brengen minstens tweemaal per jaar tijdens een openbare vergadering van de gemeenteraad of van de provincieraad die hen heeft voorgedragen, verslag uit over de uitoefening van hun mandaat en verstrekken toelichting bij het beleid van de dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging.

In de gemeenten en de provincies die geen bestuurder hebben voorgedragen of waarvan de voorgedragen kandidaat niet is benoemd, wordt in dezelfde omstandigheden de toelichting verstrekt door de voorzitter van de raad van bestuur of de door de voorzitter daartoe gedelegeerde bestuurder.

Artikel 54

Het dagelijks bestuur kan door de raad van bestuur statutair worden toevertrouwd aan een directiecomité dat de leden uit zijn midden benoemt en dat tevens belast is met de voorbereiding van de vergaderingen van de raad van bestuur.

Het totale aantal leden van het directiecomité in elke dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging bedraagt ten hoogste één derde van dat van de raad van bestuur; de meerderheid komt telkens toe aan de leden die op voordracht van de deelnemende gemeenten zijn benoemd.

Ieder lid van het directiecomité heeft één stem.

Een of meer leden van het leidinggevend personeel van de dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging kunnen met raadgevende stem zitting hebben in het directiecomité. Hun mandaat beïnvloedt het toegestane aantal leden niet.

Op de zittingen en notulen van het directiecomité is artikel 52, eerste lid van dit decreet, van toepassing.

Artikel 55

Er zijn geen andere bestuursorganen met beslissingsbevoegdheid dan de in de voorgaande artikelen bepaalde organen.

In elke dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging kunnen adviescomités worden opgericht, indien de doelstellingen meervoudig zijn, indien niet aan alle aangesloten gemeenten het recht is toegekend kandidaat-bestuurders voor te dragen, of indien de geografische spreiding het verantwoordt.

De leden van de adviescomités worden benoemd door de algemene vergadering op voordracht van de deelnemers.

In elk geval hebben alle gemeenten die geen kandidaat hebben kunnen voordragen voor benoeming in de raad van bestuur, wel het recht voor benoeming van een of meer kandidaat-leden in de adviescomités.

In de adviescomités die opgericht worden op grond van meervoudige doelstellingen en die beperkt blijven tot het aantal doelstellingen, zijn uitsluitend de gemeenten vertegenwoordigd die belang hebben bij de betrokken doelstelling.

De leden van de adviescomités kunnen overeenkomstig de statutaire bepalingen terzake, vertegenwoordigers van belanghebbende derden als leden met stemrecht coöpteren.

Artikel 56

Het voorzitterschap van de verschillende organen wordt steeds toevertrouwd aan en effectief uitgeoefend door een op voordracht van de deelnemende gemeenten benoemd

lid van het orgaan, dat tevens gemeenteraadslid is of burgemeester of schepen van een aangesloten gemeente.

De algemene vergadering wordt voorgezeten door de voorzitter van de raad van bestuur of diens vervanger.

De werkingsmodaliteiten van de verschillende organen worden neergeschreven in een bij de statuten gevoegd huishoudelijk reglement dat vastgesteld wordt door de oprichtingsvergadering en gewijzigd kan worden door een eenvoudige beslissing van het betrokken orgaan. De afgevaardigden bedoeld in artikel 52, tweede lid van dit decreet, tellen niet mee voor de berekening van een eventueel aanwezigheidsquorum.

Artikel 57

De duur en de wijze van beëindiging van het mandaat van de leden van de verschillende organen in een dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging worden statutair bepaald.

Alle mandatarissen zijn van rechtswege ontslagnemend bij verlies van hun openbaar mandaat, uitgezonderd in geval van algehele vernieuwing van de gemeenteraden. In dat geval moet binnen de eerste drie maanden van het jaar volgend op dat van de verkiezingen, een algemene vergadering worden bijeengeroepen waarbij tot een algehele vervanging van de raad van bestuur wordt overgegaan, voorzover de raden van de deelnemende besturen die de voordracht moeten doen, reeds in hun nieuwe samenstelling vergaderd hebben. Is dat niet het geval, dan worden de betrokken nieuwe bestuurders benoemd door de algemene vergadering waarvan sprake is in artikel 65, die tevens kwijting verleent aan de bestuurders die het voorgaande boekjaar in functie waren en die tot dan de verantwoordelijkheid blijven dragen overeenkomstig artikel 50.

Artikel 58

Om geldig te beraadslagen en te beslissen is een aanwezigheidsquorum vastgesteld op de gewone meerderheid van het aantal statutair bepaalde stemmen in elk orgaan, zowel globaal als in de groep der deelnemende gemeenten. Van dit aanwezigheidsquorum kan statutair worden afgeweken voor een tweede vergadering die volgt op een onvoldoende samengestelde eerdere vergadering, en voor zover het gaat om punten die voor de tweede maal op de agenda voorkomen. Deze bepaling geldt niet voor statutenwijzigingen.

De voor de beslissingen vereiste meerderheid moet steeds bereikt zijn zowel globaal als in de groep der gemeenten.

Artikel 59

Met uitzondering van de vertegenwoordigers op de algemene vergadering kunnen de leden van de overige organen aan hun collega's van hetzelfde orgaan schriftelijke volmacht geven om hen te vertegenwoordigen voor één welbepaalde vergadering van het betrokken orgaan. De volmachtgever en de volmachtdrager moeten tot dezelfde categorie van deelnemers behoren. Niemand kan drager zijn van meer dan één volmacht.

Er bestaat een onverenigbaarheid tussen het mandaat van vertegenwoordiger op de algemene vergadering en dat van lid van een van de andere organen. De onverenigbaarheden die bepaald zijn in artikel 48 van dit decreet, zijn eveneens van toepassing op de vertegenwoordigers op de algemene vergadering.

Artikel 60

De algemene vergadering bepaalt, binnen de perken en overeenkomstig de toekenningsvoorwaarden die vastgesteld zijn door de Vlaamse regering, het presentiegeld en de andere vergoedingen die in het kader van de bestuurlijke werking van de dienstverlenende of de opdrachthoudende vereniging kunnen worden toegekend.

Jaarlijks wordt een per mandataris geïndividualiseerd overzicht van de in het voorbije boekjaar ontvangen vergoedingen en presentiegelden gevoegd bij de documenten die aan de deelnemende gemeenten worden bezorgd, overeenkomstig artikel 65 van dit decreet.

Artikel 61

De controle op de financiële toestand, op de jaarrekening en op de regelmatigheid, vanuit het oogpunt van dit decreet en van de statuten, van de verrichtingen weer te geven in de jaarrekening, wordt uitgeoefend door een of meer commissarissen. Die worden benoemd door de algemene vergadering onder de leden van het Instituut der Bedrijfsrevisoren. Zij zijn onderworpen aan de wettelijke en reglementaire bepalingen die hun ambt en hun bevoegdheid regelen.

SUBAFDELING 5 - Werking

Artikel 62

De dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging kan bij gemotiveerd besluit van de raad van bestuur leningen aangaan en giften of toelagen ontvangen.

De algemene vergadering of de door haar daartoe gemachtigde raad van bestuur van de dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging stelt de tarieven vast, met naleving van de wettelijk voorgeschreven formaliteiten.

De dienstverlenende of de opdrachthoudende vereniging kan door de Vlaamse regering gemachtigd worden om in eigen naam en voor eigen rekening over te gaan tot de onteigeningen die noodzakelijk zijn voor de verwezenlijking van haar statutaire doelstellingen.

Artikel 63

Het vast gedeelte van het maatschappelijk kapitaal mag niet lager zijn dan het bedrag dat terzake voorgeschreven is voor de coöperatieve vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid, en wordt ter belope van één derde volgestort.

De deelneming van één of meer provincies samen mag niet meer bedragen dan 20 % van het totale maatschappelijk kapitaal.

Het kapitaal wordt niet geïndexeerd en wordt vertegenwoordigd door aandelen waarvan de waarde en de rechten statutair zijn bepaald.

Immateriële inbrengen ter vertegenwoordiging van vermogensbestanddelen die niet volgens economische maatstaven kunnen worden gewaardeerd, en inbrengen in natura, worden gewaardeerd op grond van een verslag van de revisor en worden vertegenwoordigd door respectievelijk winstbewijzen en aandelen waarvan de waarde en de rechten statutair zijn bepaald.

De deelnemers kunnen uitsluitend worden vergoed voor hun inbreng en zijn slechts aansprakelijk ten belope van hun inbreng.

Bij de statuten wordt een register gevoegd waarop iedere deelnemer is vermeld, met aanduiding van de aandelen en winstbewijzen die hem zijn toegekend.

Artikel 64

De boekhouding wordt gevoerd overeenkomstig de wetgeving op de boekhouding van de ondernemingen en met naleving van de richtlijnen die de overheid uitvaardigt met betrekking tot de boekhoudkundige verrichtingen.

Artikel 65

In de dienstverlenende en opdrachthoudende verenigingen worden de jaarrekeningen vastgesteld door de algemene vergadering in de loop van het eerste semester van het

volgende boekjaar aan de hand van het verslag van de raad van bestuur en het verslag van de revisor. Samen met de uitnodiging worden deze documenten ter beschikking gesteld van de deelnemende gemeenten, die het mandaat van hun afgevaardigde terzake bepalen.

De algemene vergadering verleent terzelfder tijd kwijting aan de bestuurders en de revisoren.

Artikel 66

Indien de jaarrekeningen niet worden vastgesteld overeenkomstig het tweede lid van artikel 65, dan wordt, binnen een termijn van negentig kalenderdagen, een nieuwe algemene vergadering bijeengeroepen waaraan de gewijzigde rekeningen, met naleving van de procedure in artikel 65, worden voorgelegd. Bij herhaalde niet-vaststelling wordt artikel 75 van dit decreet toegepast.

Artikel 67

De jaarrekeningen worden, binnen een termijn van dertig kalenderdagen na hun vaststelling door de algemene vergadering, door de bestuurders neergelegd bij de Nationale Bank van België, met vermelding dat ze nog onderworpen zijn aan het administratief toezicht.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen wordt de Nationale Bank van België op de hoogte gebracht van het verstrijken van de in het voorgaande lid bepaalde termijn.

Artikel 68

Wanneer ten gevolge van geleden verlies het netto-actief van de dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging gedaald is tot minder dan de helft van het vast gedeelte van het kapitaal, moet de algemene vergadering bijeenkomen binnen een termijn van ten hoogste zestig kalenderdagen nadat het verlies is vastgesteld om te beraadslagen en te beslissen over een door de raad van bestuur opgesteld saneringsplan.

De raad van bestuur verantwoordt zijn voorstellen in dit saneringsplan dat uiterlijk drie weken voor de algemene vergadering aan alle deelnemers en aan de toezichthoudende overheid wordt voorgelegd, samen met de oproepingsbrief en alle bijbehorende documenten waaruit de noodzaak van het saneringsplan blijkt.

De algemene vergadering beslist onder de voorwaarden bepaald in artikel 39 van dit decreet. Indien het saneringsplan niet of in onvoldoende mate wordt aanvaard, kan artikel 75 van dit decreet worden toegepast.

Artikel 69

De raad van bestuur stelt binnen een termijn van drie maanden na de goedkeuring van de statuten van de dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging en na onderhandelingen conform de wet van 19 december 1974 tot regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van haar personeel en de uitvoeringsbesluiten daarbij, een administratief en geldelijk statuut op, met inachtneming van de beginselen van behoorlijk bestuur, en in voorkomend geval, een arbeidsreglement conform de wettelijke bepalingen die gelden voor het contractuele personeel.

Het administratief en geldelijk statuut en het arbeidsreglement worden meegedeeld aan alle deelnemers en aan de toezichthoudende overheid.

De raad van bestuur van de dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging is bevoegd voor alle personeelsaangelegenheden, maar kan al wat betrekking heeft op de uitvoering van het administratief en geldelijk statuut en het arbeidsreglement, in het kader van het individuele personeelsbeheer, verder delegeren.

Artikel 70

In de dienstverlenende en opdrachthoudende verenigingen legt de raad van bestuur aan de jaarvergadering, die telkens plaatsvindt in de loop van het eerste werkingsjaar na het jaar waarin verkiezingen voor de algehele hernieuwing van de gemeenteraden worden georganiseerd, een evaluatierapport voor over de werking van de vereniging. Dat rapport bevat een nieuw ondernemingsplan voor de komende zes jaar of een gemotiveerd voorstel het samenwerkingsverband te beeindigen met inachtneming van de statutair bepaalde rechten van de deelnemers. De eerste evaluatieperiode kan korter zijn dan zes jaar, gelet op de datum van oprichting.

Alle deelnemers ontvangen dit rapport uiterlijk zes weken voor de datum van de jaarvergadering en bepalen het mandaat van hun vertegenwoordiger.

HOOFDSTUK IV - Algemeen toezicht op de dienstverlenende en opdrachthoudende verenigingen

Artikel 71

Onverminderd de bepalingen waarbij sommige beslissingen onderworpen zijn aan het bijzonder toezicht, zijn alle beslissingen van alle organen van de dienstverlenende en opdrachthoudende verenigingen onderworpen aan het algemeen toezicht van de Vlaamse regering.

Met het oog op de uitoefening van het algemeen toezicht stelt de Vlaamse regering een commissaris aan die over de nodige bevoegdheid beschikt om een onderzoek en de controle op de beslissingen waarvan sprake is in het vorige lid, te verrichten.

De regeringscommissaris woont van rechtswege de vergaderingen bij van de organen van de dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging. Die is verplicht een uitnodiging te sturen. Bevoegdheidsdelegatie is mogelijk binnen de perken van het aanstellingsbesluit van de Vlaamse regering.

Artikel 72

De notulen van alle organen van de dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging moeten, binnen dertig kalenderdagen na de betrokken vergadering, worden toegezonden aan de regeringscommissaris. Deze heeft het recht alle nodige aanvullende informatie in te winnen en alle documenten terzake op te vragen.

Elke beslissing die strijdig is met de wetten, decreten of besluiten, die de statuten schendt of die het algemeen belang schaadt, kan door de regeringscommissaris worden geschorst.

De schorsing moet, op straffe van nietigheid, gemotiveerd zijn en aangetekend worden verstuurd aan de dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging binnen dertig kalenderdagen na ontvangst door de regeringscommissaris van de betrokken notulen. Deze termijn wordt op driehonderd dagen gebracht voor de beslissingen van de algemene vergadering die de jaarrekening vaststelt.

De schorsing wordt terzelfder tijd verstuurd aan de Vlaamse regering.

De termijn van dertig, respectievelijk driehonderd dagen, wordt gestuit door de verzending van een ter post aangetekende brief waarin de regeringscommissaris aanvullende documenten opvraagt of bijkomende inlichtingen inwint met betrekking tot een bepaalde beslissing, tot op de dag van ontvangst door de regeringscommissaris van deze documentatie of inlichtingen.

Artikel 73

De dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging waarvan een beslissing geschorst is, kan het geschorste besluit intrekken of het gemotiveerd rechtvaardigen. Ze beschikt daartoe over een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van de schorsing. Ze brengt de regeringscommissaris met een aangetekende brief op de hoogte uiterlijk de laatste dag van die termijn, op straffe van nietigheid van het geschorste besluit.

De regeringscommissaris brengt de Vlaamse regering hiervan op de hoogte.

Artikel 74

De Vlaamse regering kan een door de regeringscommissaris geschorste beslissing vernietigen binnen een termijn van dertig dagen na de ontvangst door de regeringscommissaris van het standpunt van de dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging. Het gemotiveerde vernietigingsbesluit wordt uiterlijk de laatste dag van deze termijn aangetekend verstuurd naar de dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging.

Indien de Vlaamse regering de termijn voor vernietiging laat verstrijken, is de schorsing ambtshalve opgeheven.

De Vlaamse regering kan een niet door de regeringscommissaris geschorste beslissing die strijdig is met de wetten, decreten of besluiten, de statuten schendt of het algemeen belang schaadt, vernietigen binnen een termijn van zestig kalenderdagen na ontvangst door de regeringscommissaris van de betrokken notulen. Het gemotiveerde vernietigingsbesluit moet op straffe van nietigheid uiterlijk de laatste dag van deze termijn aangetekend verstuurd worden naar de dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging.

Deze termijn wordt op driehonderd zestig dagen gebracht voor de beslissingen van de algemene vergadering die de jaarrekening vaststelt.

De termijn van zestig, respectievelijk driehonderdzestig dagen, wordt gestuit door de verzending van een ter post aangetekende brief waarbij de regeringscommissaris aanvullende documenten opvraagt of bijkomende inlichtingen inwint met betrekking tot een bepaalde beslissing, tot op de dag van ontvangst door de regeringscommissaris van deze documenten of inlichtingen.

Artikel 75

De Vlaamse regering kan na het verstrijken van de termijn die is bepaald in een uit de briefwisseling blijkende uitdrukkelijke waarschuwing, bij gemotiveerd besluit de regeringscommissaris gelasten in de plaats te treden van de organen van de dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging die:

- nalaten de bij het artikel 68 voorgeschreven maatregelen te nemen;
- hun verplichtingen in het rechtsverkeer niet uitvoeren;
- verplichtingen die zijn voorgeschreven door de wetten, decreten, besluiten of de eigen statuten weigeren na te leven.

HOOFDSTUK V - Diverse bepalingen

Artikel 76

Met inachtneming van wat bepaald is in artikel 26 van de wet van 22 december 1986 betreffende de intercommunales, kan voor gewestelijke aangelegenheden het Vlaamse Gewest de in dit decreet bedoelde samenwerkingsverbanden aan een eigen fiscaliteit onderwerpen.

Artikel 77

Op de grensoverschrijdende samenwerkingsverbanden waarvan Vlaamse gemeenten deel uitmaken op grond van verdragsrechtelijke overeenkomsten, wordt het toezicht uitgeoefend in onderling overleg tussen de Vlaamse regering en de andere betrokken overheden. De bepalingen met betrekking tot de wijze waarop het toezicht uitgeoefend wordt, worden in voorkomend geval opgenomen in de statuten van de desbetreffende

rechtspersoon. Deze statuten worden aan de Vlaamse regering ter goedkeuring voorgelegd overeenkomstig het tweede lid van artikel 30 van dit decreet.

Artikel 78

Onverminderd andere wettelijke of decretale bepalingen kunnen dienstverlenende en opdrachthoudende verenigingen deelnemen in publiekrechtelijke en privaatrechtelijke rechtspersonen die zelf niet deze rechtsvorm hebben aangenomen, voorzover het maatschappelijk doel van deze rechtspersonen overeenstemt met de eigen doelstellingen en voorzover de wetgeving van de overheidsopdrachten wordt nageleefd.

De beslissing daartoe wordt genomen door de algemene vergadering op grond van een door de raad van bestuur opgemaakt verslag dat het belang van de deelneming aantoont. De deelneming is onderworpen aan de voorwaarde dat aan de dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging minstens een mandaat van bestuurder wordt toegekend. Voor dat mandaat komt uitsluitend een op voordracht van de gemeenten benoemd bestuurder in aanmerking.

De vertegenwoordigers van de dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging brengen verslag uit in hun raad van bestuur.

De eventuele vergoedingen komen toe aan de dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging. Een uitzondering hierop vormen de presentiegelden die aan de door of namens een dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging benoemde bestuurder in deze rechtspersonen worden toegekend.

Artikel 78bis

Voor lokale PPS-projecten in de zin van het decreet betreffende publiek-private samenwerking, kunnen de samenwerkingsverbanden met rechtspersoonlijkheid, op voorwaarde van bijzondere en omstandige motivering, zakelijk rechten vestigen op de onroerende goederen die behoren tot het openbaar domein, voorzover de gevestigde zakelijke rechten niet kennelijk onverenigbaar zijn met de bestemming van deze goederen. *(ing. dec. 18.7.2003 - art. 18 - B.S. 19.9.2003)*

HOOFDSTUK VI - Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 79

§ 1. Dit decreet treedt in werking tien dagen na zijn publicatie in het Belgisch Staatsblad. Het is van toepassing op alle nieuwe samenwerkingsverbanden in het Vlaamse Gewest die tussen gemeenten gevormd worden en die niet onderworpen zijn aan specifieke wettelijke of decretale bepalingen.

§ 2. De op het ogenblik van de inwerkingtreding bestaande intercommunales in het Vlaamse Gewest die onderworpen zijn aan de wet van 22 december 1986 betreffende de intercommunales en aan het decreet van 1 juli 1987 betreffende de werkwijze van, de controle op en de vaststelling van het ambtsgebied van intercommunales, brengen hun statuten in overeenstemming met de bepalingen van dit decreet, binnen een periode van twee jaar, vanaf de inwerkingtreding overeenkomstig § 1 van dit artikel.

Te hunnen opzichte treedt dit decreet in werking de dag volgend op de beslissing van de algemene vergadering tot aanpassing van de statuten aan de bepalingen van dit decreet. Toch zijn die bestaande verenigingen van gemeenten bij de inwerkingtreding van dit decreet overeenkomstig de voorgaande paragraaf onmiddellijk onderworpen aan de artikelen 4, 39, 40, 41, 42, 44, 52, 53, 56, 59, 64, 72, 73, 74, 76 en 78 van dit decreet. Bovendien wordt de duurtijd van deze intercommunales beperkt tot achttien jaar ingaand op de datum van inwerkingtreding, bepaald in paragraaf 1 van dit artikel.

§ 3. De verenigingen van gemeenten die niet beantwoorden aan de bepalingen van dit decreet en geen andere uitdrukkelijke decretale rechtsgrond hebben, schikken zich naar de bepalingen van dit decreet voor uiterlijk 31 december 2002. Op 1 januari 2003 treedt dit decreet te hunnen opzichte in werking.

Artikel 80

§ 1. De intercommunales bedoeld in paragraaf 2 van artikel 79 van dit decreet, waarin één of meer provincies deelnemen, en waarin deze deelneming niet op een specifieke wijze geregeld is door andere wettelijke of decretale bepalingen, passen desgevallend hun statuten in die zin aan dat op 31 december 2006 de inbreng van de provincies maximum 20 % van het totale maatschappelijk kapitaal bedraagt.

Op verzoek van de algemene vergadering, die daartoe in de loop van het jaar 2005 beslist met eenparigheid van stemmen van de gemeentelijke afgevaardigden, op grond van een omstandig financieel verslag dat de noodzaak van het verzoek aantoonde, kan de Vlaamse regering éénmalig, bij gemotiveerd besluit, de einddatum van 31 december 2006 verschuiven naar ten laatste 31 december 2012.

§ 2. De intercommunales, bedoeld in paragraaf 2 van artikel 79 van dit decreet, waarin natuurlijke personen en rechtspersonen deelnemen en waarin deze deelneming niet op een specifieke wijze geregeld is door andere wettelijke of decretale bepalingen, passen hun statuten in die zin aan dat de bedoelde natuurlijke personen en rechtspersonen die niet met een exploitatieopdracht of beheersopdracht zijn belast, kunnen uittreden op het ogenblik waarop dit decreet voor hen in werking treedt. De andere natuurlijke personen en rechtspersonen treden ten laatste uit deze verenigingen hetzij op het ogenblik van hun verlenging, hetzij op 31 december van het achttiende jaar volgend op het jaar van de laatste gemeenteraadsverkiezingen voorafgaand aan de inwerkingtreding overeenkomstig paragraaf 1 van artikel 79 van dit decreet.

De uittreeders zijn geen schadevergoeding verschuldigd en de toepassing van het derde lid van artikel 37 van dit decreet kan hun niet worden opgedrongen.

§ 3. Zolang de natuurlijke personen en de rechtspersonen blijven deelnemen in de intercommunales bedoeld in paragraaf 2 van artikel 79 van dit decreet, behouden ze een vertegenwoordiging in de organen van de verenigingen, met inachtneming van wat bepaald is in dit decreet met betrekking tot het overwicht van de gemeenten en het voorzitterschap. Een eventueel in de statuten aan hen toegekend vetorecht of recht van schorsing vervalt bij de inwerkingtreding overeenkomstig paragraaf 1 van artikel 79 van dit decreet.

Artikel 81

Op de respectieve data van inwerkingtreding bepaald in artikel 79 van dit decreet, wordt de volgende regelgeving opgeheven:

- a. de wet van 22 december 1986 betreffende de intercommunales ten opzichte van de samenwerkingsverbanden van gemeenten waarvan het gehele ambtsgebied binnen de grenzen van het Vlaamse Gewest valt, met uitzondering van artikel 26 en met uitzondering van de bepalingen betreffende de verenigingen van gemeenten en provincies bedoeld in artikel 92bis, § 2, d, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming van de instellingen;
- b. het decreet van 1 juli 1987 betreffende de werkwijze van, de controle op en de vaststelling van het ambtsgebied van intercommunales;
- c. artikel 43, § 2, van het decreet betreffende de voorkoming en het beheer van afvalstoffen van 2 juli 1981.

Omzendbrief BA 2002/01 van 11 januari 2002 betreffende de toepassing van het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking

Aan de provinciegouverneurs

Ter kennisgeving aan:

- de colleges van burgemeesters en schepenen;
- de voorzitters van de intercommunale verenigingen;
- de voorzitters van de OCMW's;
- de voorzitters van de verenigingen van OCMW's;
- de voorzitters van de raden van bestuur van de autonome gemeentebedrijven en provinciebedrijven;
- de leden van de bestendige deputaties van de provincieraden

Betreft: *Toepassing van het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking - omzendbrief BA 2002/01 van 11 januari 2002 - B.S. 14.2.2002 (3e uitgave)*

Op 6 juli 2001 bekrachtigde de Vlaamse regering het decreet houdende de intergemeentelijke samenwerking, dat het Vlaams Parlement op 20 juni 2001 heeft goedgekeurd. Het nieuwe decreet is vanaf zijn inwerkingtreding tien dagen na de publicatie in het Belgisch Staatsblad, van toepassing op alle initiatieven van de Vlaamse gemeenten om samenwerkingsverbanden tot stand te brengen, tenzij hieraan specifieke wettelijke of decretale bepalingen ten grondslag liggen. Anderzijds zullen ook de bestaande intercommunales, die onderworpen zijn aan de wet van 22 december 1986, en de intergemeentelijke vzw's geleidelijk omschakelen naar de nieuwe regeling.

1. Tijdsgebonden toepassing en voorwaarden

1.1. Overzicht van de verschillende fasen in de toepassing van het decreet:

tien dagen na de publicatie is het decreet van toepassing op:

- tien dagen na de publicatie is het decreet van toepassing op:
  - alle nog op te richten samenwerkingsverbanden, tenzij een specifieke wetgeving die afwijkende bepalingen bevat, de basis van het samenwerkingsverband vormt (artikel 79, §1);
  - de bestaande intercommunales, wat de bepalingen betreft die zijn opgesomd in artikel 79, §2, derde lid, en dit ongeacht andersluidende statutaire bepalingen, die vanaf dit ogenblik als ongeschreven beschouwd worden, in afwachting van de aan te brengen statutenwijzigingen.
- uiterlijk op 1 januari 2003 is het decreet van toepassing op de bestaande intergemeentelijke vzw's, na aanpassing van hun statuten, en opnieuw met de correctie dat geen specifieke wetgeving voorhanden is (artikel 79, §3);
- uiterlijk twee jaar na de datum van inwerkingtreding en op zijn vroegst op het ogenblik van de vereiste statutenwijzigingen is het decreet van toepassing op de bestaande intercommunales, met uitzondering van de bepalingen betreffende het kapitaalsaandeel van de provincies en het lidmaatschap van de privé-partners die met een beheers- of exploitatieopdracht in de vereniging zijn belast (artikel 80, §1, en §2);
- op 1 januari 2007 is het decreet van toepassing op de bestaande intercommunales wat betreft de reductie tot 20 % van het kapitaal, van het aandeel der provincies, tenzij een gemotiveerde afwijking wordt toegestaan door de Vlaamse regering (artikel 80, §1);

- op 1 januari 2013 is het decreet van toepassing op de bestaande intercommunales wat betreft de reductie tot 20 % van het kapitaal, van het aandeel der provincies, indien een gemotiveerde afwijking is toegestaan (artikel 80, §1);
- uiterlijk op 1 januari 2019 en op zijn vroegst op de datum waarop de statutaire bestaansduur verstrijkt is het decreet van toepassing op de bestaande intercommunales wat betreft het lidmaatschap van de privé-partners die met een beheers- of exploitatieopdracht in de vereniging zijn belast (artikel 80, §2).

1.2. Duurtijd en overgangperiode

Voorop staat de uitdrukkelijke wil van de wetgever om in ieder geval de duurtijd van de bestaande intercommunales te beperken tot ten hoogste 18 jaar na de inwerkingtreding van het decreet, ook indien de statutair overeengekomen termijn nog verder in de toekomst zou liggen. Daarnaast is het met het oog op de rechtszekerheid van belang dat zo spoedig mogelijk een uniforme regeling geldt voor alle samenwerkingsverbanden.

De overgangperiode, vermeld in artikel 80, § 2, van het decreet, is louter als uitzondering bedoeld.

In die optiek is een strikte interpretatie van de overgangperiode onverenigbaar met verlengingen die het gemengde stelsel in stand houden in de loop van de overgangperiode, en nadat de statuten al zijn aangepast aan het decreet. Er is dus geen keuzemogelijkheid: het verstrijken van de statutaire termijn vóór 31 december 2018 betekent ook het einde van de overgangperiode.

De opheffing, op termijn, van het gemengde stelsel in de energiesector moet verzoenbaar blijven met de specifieke wetgeving ingevolge de vrijmaking van de markt. Intercommunales zullen, parallel met de voorgeschreven splitsing van de activiteiten, ook hun doelstellingen moeten herdefiniëren. Leidt deze operatie op haar beurt tot een splitsing van de rechtspersoon, dan gaat het niet om de oprichting van nieuwe gemengde intercommunales, die het decreet verbiedt. De rechtsopvolging van de actuele privé-partner door een op haar beurt van de oorspronkelijke maatschappij afgesplitste rechtspersoon brengt geen wijziging in de bestaande gemengde structuur en is aanvaardbaar in de mate dat de aangesloten gemeenten hier hun instemming mee betuigen en op voorwaarde dat een beheers- of exploitatieopdracht behouden blijft. Daarentegen zou de deelneming van de huidige privé-partner of van een afgesplitste rechtspersoon of filiaal niet stroken met het decreet, indien die deelneming los staat van enige beheers- of exploitatieopdracht, en zij dus, op grond van artikel 80, §2, van het decreet, beëindigd moet worden uiterlijk op het ogenblik waarop het decreet voor de betrokken intercommunales in werking treedt. De toetreding van nieuwe privé-partners in reeds bestaande gemengde intercommunales is in dezelfde omstandigheden ongeoorloofd.

1.3. Leidraad

Het decreet leidt in een aantal gevallen tot gedwongen uittredingen of kapitaalovernames. De wetgever heeft steeds de bedoeling gehad de autonomie van de betrokken partijen zoveel mogelijk te respecteren en hen de mogelijkheid te geven in onderling overleg de voorwaarden te bepalen. In een omzendbrief kunnen onmogelijk alle concrete gevallen worden behandeld. De algemene richtlijnen van deze omzendbrief kunnen een leidraad vormen.

De wet van 22 december 1986 bepaalt dat een uittredende gemeente gerechtigd is haar aandeel in de vereniging te ontvangen, zoals dat blijkt uit de balans van het maatschappelijk jaar waarin de uittreding zich werkelijk voordoet (artikel 23). Daarbij moet de uittredende gemeente eventueel een schadevergoeding betalen (artikel 8). De meeste intercommunales hebben deze bepaling ook in hun statuten opgenomen en uitgebreid naar de niet-gemeentelijke partners.

Het decreet bevat geen bepalingen meer over de mogelijkheid om vóór het verstrijken van de termijn uit te treden (artikel 13 en 34). Het laat bovendien de regeling bij niet-

deelneming aan de verlenging statutair vrij. Er kan in dat geval uiteraard geen sprake zijn van schadevergoeding (artikel 35). De vennootschappenwet is subsidiair van toepassing (artikel 11).

Met betrekking tot de gedwongen uittreding van privaatrechtelijke partners bepaalt artikel 80, §2, van het decreet dat de intercommunales, binnen de vastgestelde termijn van twee jaar na de inwerkingtreding, hun statuten aanpassen in die zin dat de uittreding werkelijk doorgang kan vinden op de vastgestelde data.

Er zijn in dat geval drie formules mogelijk:

- de uittreding vóór de aanpassing van de statuten: een dergelijke uittreding is mogelijk indien dat oorspronkelijk statutair is vastgesteld, met toepassing van de bestaande statutaire bepalingen (ook die in verband met de toestemmingsvoorwaarden van de algemene vergadering);
- de uittreding na de aanpassing van de statuten, op het ogenblik zelf van de inwerkingtreding van die aanpassing (artikel 79, §2, tweede lid), met toepassing van de nieuwe statutaire bepalingen;
- de uittreding na de aanpassing van de statuten, op het ogenblik dat de overgangperiode verstrijkt (twee jaar, respectievelijk achttien jaar, tenzij de datum van de verlenging vroeger valt, naar gelang er niet of wel een beheers- of exploitatieopdracht bestaat), met toepassing van de nieuwe statutaire bepalingen.

Het is dus perfect mogelijk om door de aanpassing van de statuten de voorwaarden voor de gedwongen uittreding anders te formuleren dan voorgeschreven was door de wet van 22 december 1986. Zo zou begrijpelijk en aanvaardbaar zijn dat het kapitaal aan de privaatrechtelijke partners die niet over een beheers- of exploitatieopdracht beschikken, terugbetaald wordt tegen de nominale waarde van de aandelen. Doorgaans is voor deze vennoten voornamelijk een aanwezigheidspolitiek de reden van hun toetreding geweest, en hebben ze, in tegenstelling tot de gemeenten, de financiële engagementen van de intercommunale niet mee gedragen.

Kredietverstrekkers die aangesloten zijn, kunnen hun aandeel eventueel omzetten in een lening, zodat het kapitaal niet onmiddellijk moet worden terugbetaald.

Het lot van de verbruikersverenigingen in de energiesector moet in elk geval ook opnieuw bekeken worden in het licht van de structurele wijzigingen die deze sector momenteel ondergaat en, na verloop van tijd, van de gevolgen van de vrijmaking van de markt.

In dat verband moet ook gewezen worden op de mogelijkheid om belanghebbende derden, die dus geen deelgenoten (meer) zijn, in de adviescomités op te nemen (artikel 55).

De gevolgen van de uittreding van de privaatrechtelijke partners die wel met een beheers- of exploitatieopdracht zijn belast, zijn bijna altijd expliciet omschreven in de huidige statuten. Logischerwijs blijven de desbetreffende bepalingen maatgevend voor de gedwongen uittreding ingevolge dit decreet. Voor deze partners is het veel minder aanvaardbaar dat de aanpassing van de statuten zou leiden tot een regeling met een flagrante miskenning van de historische rechten die gegroeid zijn uit het partnerschap, al kunnen de betrokken partijen andersluidende overeenkomsten sluiten. Wat echter niet kan, is aan de uittreeders schadevergoeding opleggen of van hen de overname van het eigen intercommunale personeel eisen (artikel 80, §2, tweede lid).

Ook voor de reductie van het kapitaalsaandeel van de provincies zijn geen dwingende regels opgelegd. Participaties die momenteel de 20%-grens van het kapitaal overschrijden, zijn belangrijk. Ze tonen vaak aan dat de rol van de provincies meer was dan die van louter waarnemer. Een statutaire aanpassing om de terugbetalingsvoorwaarden vast te stellen moet hiermee rekening houden. Besprekingen vooraf zijn in dat verband noodzakelijk. Aangezien die gesprekken evenwel gevoerd worden door openbare besturen onderling, ben ik ervan overtuigd dat ze in een constructieve sfeer zullen verlopen, rekening houdend met de wederzijdse belangen.

1.4. Samenwerkingsvormen

Het decreet biedt een menu van samenwerkingsvormen aan:

- zonder rechtspersoonlijkheid: de interlokale vereniging;
- met rechtspersoonlijkheid:
  - de projectvereniging;
  - de dienstverlenende vereniging;
  - de opdrachthoudende vereniging.

2. De samenwerking zonder rechtspersoonlijkheid

De meest eenvoudige vorm van samenwerking is die zonder de oprichting van een afzonderlijke rechtspersoon. Dergelijke interlokale verenigingen (artikel 6) zijn gebaseerd op een overeenkomst waarin een hele reeks bepalingen zijn opgenomen die als het ware de statuten vormen van een feitelijke vereniging. De initiatiefnemers krijgen de grootst mogelijke vrijheid. Toch is enige verduidelijking hier gepast: de verwijzing naar de opmaak van rekeningen en naar de bestemming van het resultaat wijst op de toepassing van de wetgeving op de boekhouding van de ondernemingen. Dat leidt tot eenvormigheid in alle samenwerkingsverbanden waarvoor het decreet bedoeld is.

Bijna vanzelfsprekend gaat het hier om projecten met een beperkte omvang, zowel wat de deelneming als wat de doelstellingen betreft. Zo kunnen de gemeenten, via de interlokale vereniging, zorgen voor een beleidsafstemming op bepaalde domeinen zoals cultuur, welzijn en sport.

Een bijzondere vorm is de dienstverlening van de ene gemeente aan een of meer andere gemeenten: de organisatie van een dienst of het ter beschikkingstellen van een goed waarop andere gemeenten een beroep doen, kan kostenbesparend werken.

Omdat de gemeenten zelf rechtstreeks betrokken zijn, en hun bevoegdheid volledig behouden, wordt ook geen toezicht op de interlokale vereniging georganiseerd: alleen het administratieve toezicht op de gemeenteraadsbeslissingen die verband houden met het aangaan en de toepassing van de overeenkomst speelt mee.

Er mag hier ook herinnerd worden aan de verplichting voor alle samenwerkingsverbanden de wetgeving op de overheidsopdrachten toe te passen. Voor de interlokale verenigingen, die zelf geen rechtspersoonlijkheid bezitten, betekent dit dat alle door de deelnemers gestelde handelingen in het kader van deze samenwerking, aan de betrokken wetgeving onderworpen zijn volgens de principes die voor elk van hen gelden. Voor de gemeenten zijn deze principes duidelijk bepaald in het decreet van 28 april 1993 houdende regeling, voor het Vlaamse gewest, van het administratief toezicht op de gemeenten.

3. De samenwerking met rechtspersoonlijkheid

De belangrijkste innovatie voor de samenwerkingsverbanden met rechtspersoonlijkheid bestaat erin dat de mogelijkheid om erin deel te nemen, beperkt wordt. Alleen gemeenten en autonome gemeentebedrijven, provincies, OCMW's en hun zuivere verenigingen, alsook andere samenwerkingsverbanden die onder de toepassing van het decreet vallen (artikel 10), kunnen erin participeren.

Concreet betekent dat het volgende voor de verschillende deelnemers:

- **gemeenten:** het decreet richt zich uitsluitend tot Vlaamse gemeenten. Uiteraard kunnen Vlaamse gemeenten zich ook verenigen met gemeenten uit andere gewesten. Daar bestaan voorbeelden van. De gewestgrensoverschrijdende verenigingen vallen niet onder de toepassing van het decreet. De organisatie en het toezicht moeten in dat geval geregeld worden door samenwerkingsakkoorden waaraan momenteel gewerkt wordt. In afwachting daarvan zal elk initiatief tot oprichting van nieuwe gewestgrensoverschrijdende samenwerkingsverbanden door de toezichthoudende overheid kritisch en nauwgezet beoordeeld worden;

- **autonome gemeentebedrijven:** in afwachting dat een eigen Vlaamse regeling tot stand komt voor deze vorm van verzelfstandiging van gemeentelijke diensten, blijven de beperkingen geldig die voortspruiten uit de actuele wetgeving met betrekking tot de deelneming van de autonome gemeentebedrijven in de door hen opgerichte filialen. De bepalingen van artikel 263sexies van de nieuwe gemeentewet zijn niet verenigbaar met de bepalingen van het decreet, maar de gelijkschakeling in artikel 45 van de autonome gemeentebedrijven met de gemeenten, voor de toepassing van een aantal bepalingen van het decreet, biedt nu reeds een praktische oplossing voor sommige problemen van vertegenwoordiging en meerderheden.
- **provincies:** de provincies kunnen blijven deelnemen, maar hun deelneming wordt slechts toegestaan of, in de bestaande intercommunales, geleidelijk afgebouwd tot 20 % van het kapitaal (artikel 22 en 63). De vaststelling van die grens is evenwel geen uitnodiging om bestaande participaties die lager zijn op te trekken tot 20 %. De gemeenten beslissen daar vrij over, op grond van duidelijk gemotiveerde overwegingen. Op dezelfde wijzen nemen de gemeenten ook zelf het initiatief om de provincies of andere mogelijke deelnemers te betrekken bij de oprichting van een nieuwe vereniging. De betrokkenen kunnen evenmin hun deelneming opdringen. Wat zeker niet geoorloofd is, is dat in de bestaande intercommunales gedurende de overgangperiode vóór de afbouw van de provinciale deelneming, eerst nog dat kapitaalsaandeel wordt opgedreven om het bij het einde van de overgang, in 2007 of in 2013 definitief te reduceren;
- **OCMW's en hun verenigingen:** de verenigingen waarin de OCMW's overeenkomstig de organieke wet van 1976 samenwerken met private rechtspersonen, komen niet in aanmerking voor deelneming;
- **andere samenwerkingsverbanden:** omdat gedurende de maximumovergangperiode van twee jaar voor de aanpassing van de statuten, de wet van 22 december 1986 nog van kracht blijft voor de bestaande intercommunales, kan ook een dergelijke intercommunale op basis van het decreet deelnemen in een nieuwe vereniging.

Ten onrechte wordt voorgehouden dat een samenwerkingsverband maar één doelstelling meer mag hebben en wordt deze vaststelling beschouwd als de doodsteek voor de streekontwikkelingsintercommunales. Deze zienswijze is niet correct: enerzijds bepaalt artikel 10 dat de doelstellingen kunnen behoren tot een of meer inhoudelijk samenhangende beleidsdomeinen; anderzijds specificeert artikel 12 dat de dienstverlenende vereniging actief kan zijn in verschillende beleidsdomeinen, en dat de opdrachthoudende vereniging de bevoegdheden die haar zijn toevertrouwd, uitoefent in een of meer functioneel samenhangende beleidsdomeinen.

De memorie van toelichting bij het decreet is in dat verband duidelijk:

"Het kan niet dat intergemeentelijke samenwerkingsverbanden krachtens hun statutaire doelstellingen bijna het hele gemeentelijke beleidsdomein binnen hun actieterrein hebben. Meervoudigheid van doelstellingen wordt niet verboden, maar de activiteiten ter verwezenlijking van deze doelstellingen moeten een inhoudelijke samenhang vertonen. Voorbeelden zijn het aanwenden van dezelfde of gelijkaardige infrastructuur, zoals leidingen, de integratie van verschillende operationele fazen die deel uitmaken van één proces, zoals de afvalverwerking, de exploitatie van instellingen die behoren tot hetzelfde beleidsdomein, zoals in de medisch-sociale of in de sportieve sector. Een precieze definitie is uiteraard onmogelijk; overleg tussen de initiatiefnemers en de overheid zal in concreto uitsluitel geven".

3.1. Projectvereniging

De eenvoudigste vorm van het samenwerkingsverband met rechtspersoonlijkheid is de projectvereniging (artikel 13)

Ze wordt opgericht voor hernieuwbare periodes van telkens ten hoogste zes jaar. Iedere verlenging vereist evenwel het akkoord van alle aangesloten gemeenten.

De projectvereniging is vergelijkbaar met de interlokale vereniging, wat de omvang en de doelstelling betreft. Ze zet nog een stap verder omdat ze over rechtspersoonlijkheid beschikt. Met het geciteerde voorbeeld voor ogen zou de beleidsafstemming hier vervangen worden door de geïntegreerde beleidsuitvoering, met dien verstande dat er geen beheersoverdracht zoals omschreven in artikel 12 plaats vindt en dat de betrokken gemeenten beslissingsbevoegdheid behouden. De rechtspersoonlijkheid is hier van belang omdat ze het mogelijk maakt met eigen personeel te werken, toelagen te ontvangen, te onteigenen enz.

Het ligt in de lijn van de verwachtingen dat de projectvereniging een van de meest gebruikte formules wordt, ook al omdat de reglementering heel soepel is: er is geen afzonderlijk administratief toezicht nodig naast dat op de gemeenteraadsbeslissingen, er is een grote vrijheid bij de redactie van de statuten, de projectvereniging kan worden opgericht zonder tussenkomst van een notaris en de organisatie is vrij eenvoudig. Er moet wel op gelet worden dat tussen de eerste en de laatste beslissing van de verschillende gemeenteraden tot de oprichting van de vereniging niet meer dan twee maanden verlopen.

De rechtstreekse door de gemeenteraden aangewezen raad van bestuur is het enige orgaan. Minstens alle aangesloten gemeenten zijn vertegenwoordigd in de raad van bestuur. Ook de andere deelnemers kunnen rechtstreeks vertegenwoordigers aanwijzen, volgens de verhoudingen die in de statuten zijn bepaald en bij beslissing van hun orgaan dat bevoegd is om zelf over de deelneming te beslissen.

Alle deelnemende gemeenten wijzen ook elk een vertegenwoordiger aan uit de oppositie in hun raad. Deze bestuurders hebben raadgevende stem (artikel 16). De vernieuwing is gericht op een grotere betrokkenheid van de gemeenten bij de verenigingen waar ze deel van uitmaken en komt tegemoet aan de wens van democratisering. Ze veronderstelt evenwel voldoende verantwoordelijkheidszin bij de gemeentebesturen om deze bepaling correct toe te passen in plaats van door obstructie de werking van de vereniging te bemoeilijken. Indien de samenstelling van de raad van bestuur niet beantwoordt aan de voorgeschreven vertegenwoordiging, kan hij immers niet geldig beraadslagen. De aan- of afwezigheden spelen hierbij geen rol.

De kandidaat-bestuurders, worden aangewezen bij geheime stemming. De opzegging van het vertrouwen en de vervanging van een bestuurder is een onvervreemdbaar recht van de gemeenteraad.

De in de artikel 48 en 51 van het decreet ingevoerde onverenigbaarheden gelden ook voor de bestuurders van de projectvereniging. Ze gelden zelfs onmiddellijk omdat de bedoelde samenwerkingsverbanden pas na de inwerkingtreding opgericht kunnen worden en dus niet zoals de bestaande intercommunales een beroep kunnen doen op een overgangperiode. Daar staat tegenover dat de cumulatiebeperking van artikel 46 niet geldt voor de bestuurders van de projectvereniging: ze kunnen naast ten hoogste drie bestuursmandaten in de dienstverlenende of opdrachthoudende verenigingen, zonder beperking ook nog bestuursmandaten in de projectverenigingen bekleden.

De openbaarheid van bestuur is gegarandeerd door de verplichting de notulen van de vergaderingen ter inzage van de gemeenteraadsleden, eventueel de provincieraadsleden te leggen (artikel 18). Vanzelfsprekend geldt deze verplichting ook voor de raadsleden van de OCMW's en hun verenigingen, mochten deze besturen deelnemen in een projectvereniging, en in dezelfde omstandigheden voor de raadsleden van de autonome gemeentebedrijven en voor de raadsleden van de deelnemende samenwerkingsverbanden. De specifieke bepalingen inzake openbaarheid van bestuur, opgenomen in de daartoe uitgevaardigde wetgeving, vinden hun volle toepassing, onder meer op het vlak van de bescherming van persoonlijke belangen en van economische en commerciële belangen.

Het verlies van het mandaat als gevolg van de gemeenteraadsverkiezingen geldt voor alle bestuurders. Ze worden evenwel pas op 1 februari van het jaar na het verkiezingsjaar vervangen (artikel 19). Deze datum volgt uit de overweging dat de nieuwe gemeenteraden pas op 1 januari in werking treden. Dat betekent wel dat de vertegenwoordigers van provincies die deelnemen, hun mandaat geruime tijd nadat de nieuwe provincieraden zijn geïnstalleerd, blijven uitoefenen. De enig mogelijke correctie

hierop is de opzegging van het vertrouwen en de vervanging van de mandataris. De nieuw aangewezen vertegenwoordiger kan enkel het mandaat van de voorganger voleindigen zodat in de loop van januari de nieuwe bestuurder alsnog aangewezen moet worden.

Wat het presentiegeld betreft is in de parlementaire besprekingen duidelijk de bekommering tot uiting gekomen dat er geen automatische koppeling mag zijn naar het hoogst uitkeerbare bedrag (artikel 21). Het behoort tot de verantwoordelijkheid van de deelnemers om te bepalen wie welk presentiegeld zal ontvangen en de hoop leeft dat beslissingen hierover redelijk zullen zijn.

3.2. Dienstverlenende en opdrachthoudende vereniging

Het onderscheid tussen dienstverlenende en opdrachthoudende verenigingen staat in de beheersoverdracht: in de eerste vorm is er geen beheersoverdracht; in de tweede vorm wel. De beheersoverdracht is omschreven in artikel 12 van het decreet: de definitie parafraseert de actueel gebezigde term bevoegdheidsoverdracht, waarmee de intercommunale sector vertrouwd is, maar die minder accuraat is in juridisch opzicht.

3.2.1 Oprichting – verlenging – ontbinding

In de plaats van het preconstitutioneel orgaan waar het toezichtsdecreet van 1 juli 1987 gewag van maakt, komt er een overlegorgaan met duidelijke bevoegdheden en opdrachten.

De initiatiefnemende gemeenten richten het overlegorgaan op bij beslissing van hun raad. Hun raad wijst tegelijkertijd een lid van het college aan om te zetelen in het overlegorgaan (artikel 25). De gemeenten oordelen zelf of het gewenst is de OCMW of de provincies te betrekken bij de werking van het overlegorgaan. Die keuze wordt mee bepaald door de doelstelling van het project. Er rust evenwel geen enkele verplichting op de gemeenten.

Het overlegorgaan zelf kan een beroep doen op de medewerking van andere personen. De medewerking van privaatrechtelijke personen of instellingen die later rechtstreeks of onrechtstreeks als externen betrokken zouden geraken bij de werking van het opgerichte samenwerkingsverband, bijvoorbeeld in het kader van overeenkomsten, is evenwel onaanvaardbaar.

De leden van het overlegorgaan hebben geen recht op presentiegeld.

Het overlegorgaan beschikt over een periode van één jaar om zijn opdracht te vervullen. Dat betekent dat het bij een positieve beoordeling van het project, de redactie van een motiveringsnota, een bestuursplan, een ondernemingsplan en een ontwerp van statuten op zich neemt (artikel 26). De memorie van toelichting bij het decreet geeft een beknopte omschrijving van wat deze documenten omvatten. Zo bevat het bestuursplan naast de bepaling van de maatschappelijke opdrachten en de daaraan verbonden wijze van dienstverlening, de algemene voorwaarden van het doen en laten van de vereniging op organisatorisch en bestuurlijk vlak.

Het ondernemingsplan maakt uitvoerig melding van de financieel-economische organisatie van de onderneming. Het vermeldt tevens de operationele plans die in dit verband opgesteld moeten worden en waarin het eigenlijke ondernemingsplan wordt opgedeeld per beoogde bedrijvigheid, rekening houdend met de bedrijfsopdracht. Het geldt minstens voor een periode die loopt tot het eerste evaluatiemoment. Daarna kan het bijgestuurd worden zoals bepaald in artikel 70 van het decreet.

Het overlegorgaan bezit geen rechtspersoonlijkheid en valt ook niet onder het hoger toezicht. Wel wordt een informatiedoorstroming aan de overheid verwacht.

De gemeenteraden ontvangen het voorstel van het overlegorgaan met alle bijbehorende documenten. Ze beslissen op grond daarvan om verder niet mee te doen, om aan de oprichting van de vereniging zonder meer deel te nemen, of om deel te nemen onder bepaalde voorwaarden. Zo kan de samenstelling van de vereniging doorslaggevend zijn en verliest het project zijn waarde als bepaalde gemeenten afhaken. De andere

gemeenten mogen daarvan niet het slachtoffer worden en moeten hun vrijheid van handelen kunnen behouden.

Zo kan ook het ontwerp van statuten geamendeerd worden. Het voorstel daartoe komt opnieuw in het overlegorgaan, dat eenparig een beslissing neemt. Op basis van deze beslissing spreken de gemeenten zich dan definitief uit over het voorstel. Als ze een bevestigend antwoord geven, geldt deze uitspraak ook als principiële akkoord met de oprichting, zodat ook de nodige kandidaat-bestuurders moeten worden voorgedragen.

Als bij het overleg vooraf ook al andere mogelijke partners betrokken worden, zoals de provincies of OCMW's, kan ten opzichte van die partners een soortgelijke procedure worden gevolgd.

De oprichting, waartoe nog steeds geen verplichting bestaat, vindt plaats binnen drie maanden nadat de laatste gemeenteraadsbeslissing over het definitieve voorstel genomen is (artikel 28). Verstrekt deze termijn zonder oprichting, dan geldt de veronderstelling dat er van afgezien wordt en wordt ook het overlegorgaan ambtshalve ontbonden. De oprichting op grond van het voorstel van het overlegorgaan zou moeten doorgaan in de loop van het jaar waarin gemeenteraadsverkiezingen worden georganiseerd en vervalt de vooropgestelde termijn van drie maanden. Artikel 31 van het decreet verbiedt immers de samenloop van beide. In dat geval kan de oprichting plaats vinden in de loop van de eerste zes maanden van het daaropvolgende jaar, zonder dat de hele procedure moet worden overgedaan.

Zoals voor de projectvereniging is geen tussenkomst van een notaris nodig bij de oprichting, tenzij de onroerende inbreng dit zou voorschrijven. Het hele oprichtingsdossier komt op de tafel van de regeringscommissaris, aan wie het rechtstreeks wordt toegezonden. De goedkeuringstermijn van de Vlaamse regering bedraagt zestig kalenderdagen na de ontvangst. Dit is een verkorting van de huidige termijn met dertig dagen.

Het is uiteraard toegestaan een afschrift van de oprichtingsakte in het provinciehuizen ter inzage te leggen, als er provincies deelnemen (artikel 30).

De maximale duurtijd van een dienstverlenende of een opdrachthoudende vereniging is vastgesteld op 18 jaar (artikel 34). De bestaande intercommunales blijven in hun bestaansduur ook beperkt tot die 18 jaar, maar dan te rekenen vanaf de inwerkingtreding van het decreet (artikel 79). Samenlezing van deze artikels toont aan dat de intercommunales, vóór de aanpassing van hun statuten aan het decreet, nog tot een verlenging kunnen overgaan volgens de procedure van de wet van 22 december 1986. De verlenging kan evenwel nooit verder reiken dan 9 november 2019. Voor de gemengde intercommunales geldt dan nog 31 december 2018 als laatst mogelijke einddatum van hun stelsel.

De verlengingsprocedure volgens het nieuwe decreet is omstandig beschreven in artikel 35. De bepaling dat wie niet aan de verlenging deelneemt de eerder aangegane contractuele verbintenissen moet naleven, betekent dat de deelnemers zich er tijdens het bestaan van de vereniging bewust van moeten zijn dat verbintenissen die ze mee onderschrijven en die verder reiken dan de oorspronkelijke termijn, bepaalde verplichtingen kunnen genereren, ook als ze op het ogenblik van de verlenging afhaken. Zo is het onaanvaardbaar dat een deelnemer enkele jaren voor het verstrijken van de termijn zijn instemming betuigt met een zware investering die een rechtstreekse band vertoont met de samenstelling van de vereniging op dat ogenblik, en dan niet mee doet met de verlenging zonder dat daaraan enige financiële consequentie verbonden is. Om die reden trouwens moet minstens statutair bepaald worden dat belangrijke beslissingen door de raad van bestuur aan de algemene vergadering moeten worden voorgelegd. Dat garandeert immers de individuele inspraak van alle deelnemers.

Het recht van elke deelnemer om het samenwerkingsverband te verlaten op het ogenblik van de verlenging en dus niet verder deel uit te maken van de vereniging blijft evenwel onaantastbaar.

De verwijzing in artikel 35 naar artikel 37, dat handelt over de ontbinding, impliceert dat wie niet deelneemt aan de verlenging ook een fractie van het personeel moet overnemen. Voor het overige omschrijft artikel 37 de procedure van de ontbinding. De vereffening gebeurt volgens de bepalingen van de vennootschappenwet.

De overgenomen personeelsleden komen, met behoud van hun geldelijk statuut, in een overgangskader terecht. Ze kunnen evenwel op het ogenblik dat de personeelsformatie daartoe ruimte biedt, overgaan naar het gewone kader. Dat is geen verplichting en het bestaan van een overgangskader mag op zich geen negatieve gevolgen meebrengen voor beleidsbeslissingen van de gemeente.

De ontbindingsprocedure, bepaald in artikel 37, vindt ook toepassing bij de beëindiging van een samenwerkingsverband op grond van artikel 70 van het decreet.

3.2.2 Statuten en doelstellingen

De opsomming in artikel 38 van de verplichte vermeldingen in de statuten is niet limitatief. Ze is ook niet nieuw, met uitzondering van de bepaling over de informatiedoorstroming. Deze verplichting bevordert de transparantie en de democratische werking van de vereniging en moet zo ruim mogelijk opgevat worden.

Ook de notie van een "duidelijk en beperkende" omschrijving van de doelstellingen is niet nieuw. Al in de wet van 1 maart 1922, herhaald in de wet van 22 december 1986, is het begrip "welbepaald" oogmerk van gemeentelijk belang gehanteerd. Die term wijst op de noodzaak een doelstelling klaar te omschrijven en niet door middel van vage algemeenheden aan te geven, wat tot ontsparingen kan leiden. De discussies in het parlement rond dit artikel bezorgen de lezer hierover voldoende informatie.

De juiste omschrijving van de doelstellingen hangt samen met wat artikel 12 bepaalt over de vormen van samenwerkingsverbanden met rechtspersoonlijkheid. Het is niet zo dat de meervoudigheid van doelstellingen verboden is: de dienstverlenende verenigingen hebben een ondersteunende opdracht, eventueel voor verschillende gemeentelijke beleidsdomeinen; de opdrachthoudende verenigingen oefenen hun bevoegdheden uit, eventueel in verschillende functioneel samenhangende beleidsdomeinen. Punt 3 van deze omzendbrief bevat commentaar hierbij.

Het onderscheid tussen beide vormen heeft te maken met de beheersoverdracht, die niet toegestaan is in de dienstverlenende vereniging. In de praktijk brengt dit problemen mee voor de streekontwikkelingsintercommunales. Een aantal daarvan kunnen zich naast de klassieke beleidsdomeinen van huisvesting, ruimtelijke ordening, economische planning, waarvoor de gemeenten de opdrachtgevende besturen (kunnen) blijven, ook toeleggen op het afvalbeleid, op grond van een beheersoverdracht. Een van de doelstellingen van het decreet is precies deze taken te scheiden en de activiteiten op het vlak van het afvalbeleid onder te brengen in afzonderlijke opdrachthoudende verenigingen, die daarvoor de meest geschikte vorm zijn. Van deze werkwijze bestaan trouwens uitstekende voorbeelden.

Vóór alles moet opgemerkt worden dat een splitsing van de activiteiten de gemeenten er niet toe mag aanzetten hun verbintenissen op te zeggen, als deze opzegmogelijkheid statutair noch quasi-statutair, op grond van lopende overeenkomsten, vastgesteld is.

Ten tweede zijn alle betrokkenen gebaat bij een eenvoudige procedure. Er is geen sprake van een ontbinding van de bestaande verenigingen: het gaat uitsluitend om een afslanking van de doelstellingen door middel van een statutenwijziging. Juridisch heeft dit tot gevolg dat de gemeenten hun bevoegdheden terugnemen. In de mate dat deze gedwongen terugneming evenwel een aantasting betekent van het aan de intercommunale overgedragen beheer, dat op vrijwillige basis niet beëindigd had kunnen worden, kunnen de gemeenten de beheersoverdracht enkel realiseren ten gunste van de nieuwe "afgesplitste" vereniging die ze daarvoor oprichten. De procedure die de vennootschappenwet voorschrijft bij splitsing van vennootschappen en die de ontbinding zonder vereffening veronderstelt, vindt hier geen toepassing.

Wel passen de gemeenten de in het decreet omschreven oprichtingsprocedure toe. Ze vormen een overlegorgaan, omdat een bestuursplan en een ondernemingsplan nodig zijn. Dat daarbij een beroep gedaan wordt op advies en bijstand van de oorspronkelijke intercommunale, die ook een openbaar bestuur is en waarvan de medewerking haast onontbeerlijk is, vormt geen probleem. De deelneming van deze intercommunale in de nieuwe vereniging behoort theoretisch tot de mogelijkheden.

Toch lijkt dit in de praktijk moeilijk realiseerbaar. Als dienstverlenende partner moet ze dan de ondersteuning die op een aantal domeinen is toegezegd duidelijk omschrijven in de inbreng die ze verricht en die het kenmerk moet dragen van de beheersoverdracht. Daarentegen zou het voor het lot van de installaties een goede regeling zijn. Het omgekeerde is eenvoudiger: de opdrachthoudende vereniging treedt toe tot de oorspronkelijke intercommunale, die volgens het nieuwe stelsel een dienstverlenende vereniging is. Ze kan dan als partner een beroep doen op de gewenste ondersteuning.

De eigenheid van de twee soorten verenigingen blijft voorop staan: de dienstverlenende vereniging met haar ondersteunende opdrachten kan niet optreden als beheerder of exploitant, aangesteld door de opdrachthoudende vereniging, die aldus afstand zou doen van de beheersopdracht die ze zelf van de gemeenten heeft gekregen. Op die manier komt men in toestanden terecht die het decreet precies wil vermijden. Als gemeenten een opdrachthoudende vereniging oprichten, kan het niet de bedoeling zijn deze vereniging inhoudelijk uit te kleden, en via overeenkomst of via deelneming, zowel in intercommunaal verband als met toepassing van artikel 78 van het decreet, de activiteiten toe te vertrouwen aan derden.

Bij de splitsing rijzen nog andere vragen, onder meer met betrekking tot het kapitaal, het personeel en de installaties. Het uitgangspunt is steeds de bekommernis dat de operatie tot geen of zo min mogelijk financiële kosten voor de gemeenten mag leiden. Eigendomsinbreng in de nieuwe vereniging is dan allicht de meest aangewezen weg. De verdeling van kapitaal en reserves kan nochtans voor problemen zorgen, omdat de samenstelling van het kapitaal en/of de oorsprong en de aanwending van de reserves niet altijd duidelijk is.

Ieder concreet geval is ongetwijfeld verschillend, zodat terzake hier geen algemene richtlijnen kunnen worden verstrekt. Het verdient dan ook ten stelligste aanbeveling om de revisor nauw bij de herverdeling van de vermogensbestanddelen te betrekken, teneinde een objectieve, billijke en voor iedereen aanvaardbare verdeling te realiseren.

Er wordt onderzocht in welke mate de voorgestelde procedure van splitsing van intercommunales, die zich trouwens ook aandient in de energiesector, waar het netbeheer niet meer verenigbaar is met de verkoop, decretaal kan verankerd worden.

De overstap van het personeel dat rechtstreeks verbonden is met de overgedragen activiteit, kan enkel als aan zijn statuut niet geraakt wordt. De nieuwe vereniging moet daarmee rekening houden wanneer ze, overeenkomstig artikel 69 van het decreet, een administratief en geldelijk statuut opstelt. Terbeschikkingstelling van personeel door het ene openbaar bestuur aan het andere is strijdig met de wetgeving op de uitzendarbeid en komt dus niet in aanmerking. Administratief personeel dat nu in de intercommunales in kwestie ingezet wordt voor het geheel van de activiteiten kan enerzijds in aanmerking komen voor overgang, indien een ontubbeling van de diensten mogelijk is. Anderzijds kan dit personeel prestaties leveren ten behoeve van de opdrachthoudende vereniging als partner in de dienstverlenende vereniging. Wat de goedkopere optie is, moet berekend worden. Hier ook zal het fiscale aspect meespelen.

De splitsing zal dus geen eenvoudige operatie zijn en ook niet tot eenvoudige toepassingen leiden in de verschillende gevallen. Misschien kan van de gelegenheid gebruik gemaakt worden om in de sector van de afvalverwerking tot ruimere herstructureringen over te gaan. Dit kan enkel een rationeel beleid ten goede komen.

3.2.3 Statutenwijzigingen

De procedure voor de statutenwijzigingen is neergeschreven in artikel 39. Het individueel voorleggen van alle statutenwijzigingen aan de deelnemers is nieuw. Het past in het streven naar een herwaardering van de algemene vergadering en in een ruimere inspraak van de gemeenten. De gemeenteraden bepalen immers het mandaat van hun vertegenwoordigers in de algemene vergadering en dat kan enkel op ernstige wijze gebeuren als de agenda ook effectief besproken is. De uiteindelijke goedkeuring is afhankelijk van de stemming in de algemene vergadering.

De artikels van het decreet die betrekking hebben op de statutenwijzigingen behoren tot de reeks die krachtens artikel 79 onmiddellijk van toepassing zijn bij de inwerkingtreding

van het decreet tien dagen na de publicatie, ook op de bestaande intercommunales. Eventueel afwijkende statutaire bepalingen verliezen dan hun gelding, zo onder meer de beknotting van het gemeentelijk overwicht bij de stemming, ingevolge rechten die aan andere deelnemers zijn toegekend.

3.2.4 Structuur - Algemene vergadering

Ook artikel 44 dat handelt over de samenstelling van de algemene vergadering is onmiddellijk van toepassing op alle verenigingen. Dat verdient enige nuance: uitsluitend de bepalingen die tot geen statutenwijziging noodzaken kunnen bij de eerstvolgende vergadering meespelen. Deze bepalingen zijn de benoeming van de vertegenwoordigers die telkens hernomen wordt, de openbaarheid van de zitting, de doorslaggevende stem van de gemeenten, zonder restricties. Bepalingen daarentegen waarvoor wel statutenwijzigingen nodig zijn, komen niet onmiddellijk in aanmerking.

De statutaire verwerking van de criteria om de vertegenwoordiging van de deelnemers te bepalen, behoort tot de laatste categorie. Aangezien in de statuten een verdeelsleutel moet verschijnen, is de onmiddellijke toepassing onmogelijk. Die verdeelsleutel kan per vereniging variëren en is vooral bedoeld om het gewicht van de verschillende deelnemers duidelijk tot uiting te laten komen. Aan het stemmenaantal wordt nu niet geraakt, maar de mogelijkheid blijft open om in de toekomst, in aangepaste statuten, de verdeling van de stemmen te herzien. De band met het aandelenbezit die uitdrukkelijk vooropgesteld wordt in de wet van 22 december 1986 is niet hernomen.

Eventuele bepalingen ter bescherming van de minderheden blijven wel mogelijk, maar kunnen, op grond van artikel 80, §3, van het decreet, niet meer de vorm aannemen van een vetorecht of een recht van schorsing.

De vraag of dit jaar nog een algemene vergadering moet worden belegd, zoals voorgeschreven in het laatste lid van artikel 44, moet negatief beantwoord worden. Immers, op de eerstvolgende algemene vergadering komen minstens de statutenwijzigingen aan bod met betrekking tot de artikels die onmiddellijk van toepassing zijn verklaard, maar die, zoals reeds aangestipt, in de statuten verwerkt moeten worden. Aan iedere statutenwijziging gaat een termijn van negentig dagen vooraf om de gemeenten de kans te geven de voorstellen te bespreken in de gemeenteraad en het mandaat van de vertegenwoordigers te bepalen. Gelet op het ogenblik van inwerkingtreding van het decreet kan dat niet meer dit jaar, maar wel begin volgend jaar. Het lijkt niet redelijk, ook vanuit financieel oogpunt, dat de intercommunales kort na elkaar twee algemene vergaderingen moeten houden, één in het najaar ter uitvoering van artikel 44, en één in het daaropvolgende voorjaar voor een eerste reeks statutenwijzigingen.

De intercommunales die nu reeds gewend zijn in het najaar een algemene vergadering te beleggen, hoeven met deze goede gewoonte niet te breken. Ik dring verwacht evenwel dat ten laatste de gewone algemene vergadering in het voorjaar van 2002 zich buigt over de statutenwijzigingen die nodig zijn voor de toepassing van de artikels 44 en 52 van het decreet. Deze statutenwijziging geldt dan niet als de wijziging, bedoeld in artikel 79, §2, tweede lid, van dit decreet, en leidt dus niet tot de onmiddellijke inwerkingtreding van het decreet.

Overeenkomstig artikel 49 is de raad van bestuur bevoegd voor al wat niet uitdrukkelijk door het decreet en de statuten voorbehouden is aan de algemene vergadering. Reeds eerder in deze omzendbrief is gewezen op het belang van de algemene vergadering als hoogste orgaan en op de noodzaak dat de belangrijkste beslissingen aan haar worden voorgelegd. De statuten moeten hierop inspelen. Een concreet criterium bepalen voor de toepassing van dit principe is moeilijk, maar in het algemeen lijken beslissingen die een zware weerslag hebben op de verbintenissen van de deelnemers, daartoe te behoren. Het beste voorbeeld vormt natuurlijk elke belangrijke investeringsbeslissing. Dit om te vermijden dat achteraf problemen zouden rijzen bij monde van een deelnemer die de buiten hem om genomen beslissing betwist. Dat is niet denkbeeldig, want de bestuurders, op voordracht van de gemeenten benoemd door de algemene vergadering, dienen het belang van de vereniging en niet dat van hun eigen gemeente. Doorgaans zal

het belang van de vereniging parallel lopen met dat van de verenigde gemeenten, maar individueel per gemeente is dat niet vanzelfsprekend. Voor de bestuurders evenwel primeert de affectio societatis.

3.2.5 Structuur – Raad van bestuur

In de raad van bestuur kunnen, naast gemeenteraadsleden, ook niet-gemeenteraadsleden benoemd worden door de algemene vergadering op voordracht van de aangesloten gemeenten. Deze uitbreiding is ingegeven door de overweging dat zodoende personen kunnen worden afgevaardigd die bijzonder onderlegd zijn in al wat met de doelstelling van de vereniging verband houdt. Daarnaast kunnen zo ook problemen die voortvloeien uit de cumulbeperking van het aantal bestuursmandaten opgelost worden.

De voordracht van deze kandidaten moet de gemeenteraad duidelijk motiveren, uiteraard op grond van de vermeende deskundigheid.

De gemeenteraad kan ook kandidaten voordragen die geen gemeenteraadslid zijn, maar wel lid van een districtsraad, in de gemeenten waar districten zijn opgericht. Het verdient natuurlijk de voorkeur dat de gegadigden behoren tot een district dat geografisch bediend wordt door de vereniging.

De nieuwe bepalingen laten geen ruimte meer voor gecoöpteerde bestuurders. De deskundigheid van de raad van bestuur, die op voordracht van de deelnemers zelf werd samengesteld, is verzekerd.

De cumulbeperking tot drie bestuursmandaten in dienstverlenende en/of opdrachthoudende verenigingen is absoluut, ongeacht wie de voordracht heeft gedaan – onder voorbehoud van de laatste zin van artikel 46. Een bestuursmandaat als vertegenwoordiger van een aangesloten vereniging telt dus evenzeer mee als een bestuursmandaat namens een aangesloten gemeente.

De deskundigen waarvan sprake is in artikel 47 zijn niet de bestuurders waarover artikel 46 spreekt. Het gaat hier om de voortzetting van een traditie die bestaat in verschillende intercommunale sectoren waar de gemeenten een beroep doen op de bijstand van experts. Hier past niettemin een kanttekening. Er moet komaf worden gemaakt met de alom bestaande kwalijke gewoonte om de functie van expert toe te kennen zonder enig onderzoek naar de gewenste deskundigheid, of om uitgebreide colleges van experts aan te stellen die evolueren naar een heus orgaan in de vereniging. Artikel 55 van het decreet stelt trouwens beperkingen op het mogelijk aantal organen.

Zoals artikel 47 bepaalt valt de vergoeding van de deskundigen ten laste van de vereniging. Dat is ook onrechtstreeks mogelijk in die sectoren waar de deskundigen deel uitmaken van een overkoepelende instelling die optreedt als belangenvertegenwoordiger van de gemeenten.

De onverenigbaarheden die artikel 48 opsomt gaan niet onmiddellijk in voor de bestaande intercommunales, maar pas op het ogenblik dat het decreet voor elk van hen in werking treedt. De verwijzing in fine naar artikel 46, tweede lid, is natuurlijk een verwijzing naar het eerste lid van dat artikel, dat zelf trouwens verwijst naar artikel 48.

Overeenkomstig artikel 52 zetelen in de raad van bestuur minstens één en hoogstens vijf mandatarissen met raadgevende stem, rechtstreeks benoemd door de gemeente(n) en gekozen uit de oppositieraadsleden. Dit principe vergt een statutaire uitwerking. Het komt erop aan in de statuten een criterium te bepalen: hoeveel mandaten, welke gemeente(n) benoemt (benoemen), geldt hierbij een beurtrol, hoe lang duurt het mandaat enz... De verduidelijking in fine van het artikel wijst erop dat de hoedanigheid van oppositieraadslid aanwezig moet zijn in de benoemende gemeente.

Artikel 52 is een bepaling die onmiddellijk toepasbaar is op iedereen. De noodzakelijke statutaire invulling van deze bepaling kan echter pas tijdens de eerstvolgende algemene vergadering gegeven worden, zoals hierboven vermeld staat. De andere in artikel 79 opgesomde artikels die verband houden met de raad van bestuur (artikel 53, 58 en 59) vergen geen aanpassing van de statuten. Het in artikel 59 vermelde artikel 48 heeft bovendien geen onmiddellijke uitwerking.

De in artikel 53 aan de leden van de raad van bestuur opgelegde verplichting om minstens tweemaal per jaar in de gemeente- en provincieraden verslag uit te brengen over de uitoefening van hun mandaat en toelichting te verschaffen bij het beleid, is een essentiële vereiste die de band tussen de vereniging en haar deelnemers versterkt. Statutair kan deze verplichting nog verfijnd en uitgebreid worden.

Overigens heeft iedere deelnemer steeds het recht op elk ogenblik een beroep te doen op een dergelijke of gelijkaardige verslaggeving. Er kan ook statutair niet getornd worden aan het recht van de deelnemers om het vertrouwen op te zeggen in een op hun voordracht benoemde bestuurder en een vervanger voor te dragen.

Verslaggeving is verplicht wanneer beslissingen van de algemene vergadering de deelnemers ertoe nopen het mandaat van hun vertegenwoordigers te bepalen. Dat is onder meer het geval wanneer de raad van bestuur de jaarrekening heeft opgemaakt of de begroting heeft vastgesteld, wanneer hij belangrijke statutenwijzigingen voorstelt (waaronder doelwijziging, het afsluiten van langlopende contracten of leningen) of de deelneming in andere rechtspersonen voorbereidt, kortom telkens wanneer hij beslissingen neemt met een onmiskenbare weerslag op de verbintenissen en inbrengen van de deelnemers. De verslaggevingsplicht dient bovendien een tijdige toepassing te kennen om besprekingen of beraadslaging mogelijk te maken. Het is wenselijk in de statuten invulling te geven aan deze tijdige toepassing.

Inzonderheid in het raam van de toepassing van de alarmprocedure voorzien in art. 68 van het decreet, is het noodzakelijk dat de statuten voorzien in een verplichte en tijdige toepassing van de verslaggevingsplicht. Op deze wijze dienen de deelnemers van de beoogde samenwerkingsverbanden ook in staat gesteld zich desgewenst te beroepen op de suppletief toepasselijke bepalingen van de artikelen 414 (uitstel van de algemene vergadering), 415 (vennootschapsvordering) en 416 (minderheidsvordering) van de vennootschapswetgeving in zake coöperatieve vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid.

De concrete implicaties van deze vennootschapsartikelen op de betrokken intergemeentelijke samenwerkingsverbanden zullen het voorwerp uitmaken van een specifieke omzendbrief die ten laatste in het eerste trimester van 2002 zal verschijnen.

Per vereniging kan nog slechts één directiecomité worden opgericht (artikel 54). De omvang van dat comité wordt binnen de perken gehouden. De vertegenwoordiging van het leidinggevend personeel in het directiecomité is verantwoord in het licht van de opdracht van dagelijks bestuur. Niets belet de raad van bestuur ook een beroep te doen op een of meer personeelsleden, maar in dat geval beschikken zij niet over een raadgevende stem.

Om regelmatige statutenwijzigingen met de daaraan gekoppelde procedure te vermijden, bepaalt artikel 56 dat ieder orgaan zijn wijze van werking terugvindt in een huishoudelijk reglement, dat weliswaar gevoegd wordt bij de statuten maar er geen deel van uitmaakt. Voor de wijziging volstaat een beslissing van het orgaan in kwestie zelf, uiteraard met de dubbele meerderheid zoals voorgeschreven in artikel 58 van het decreet.

Over de beëindiging van alle mandaten na de gemeenteraadsverkiezingen is reeds uitgeweid bij de bespreking van de projectvereniging. Ook hier loopt het mandaat van de provinciale vertegenwoordigers langer door omdat de nieuwe provincieraden eerder geïnstalleerd worden. Het staat de provinciebesturen vrij deze mandatarissen te vervangen, maar enkel met het oog op de voleindiging van het oorspronkelijke mandaat.

3.2.6 Structuur – Intern toezicht

Het college van commissarissen wordt opgeheven. In de bestaande intercommunales gebeurt dat op het ogenblik dat voor elk van hen het decreet in werking treedt. Uitsluitend een of meer commissarissen-revisoren oefenen nog de financiële controle uit (artikel 61).

4. Werking

De documenten die de raad van bestuur krachtens artikel 65 ter beschikking moet stellen van de deelnemende gemeenten – en a fortiori ook van de andere deelnemers die zich over de jaarrekening moeten buigen – bevatten voortaan ook het in artikel 60 voorgeschreven individuele overzicht van de vergoedingen en presentiegelden die iedere mandataris in de vereniging ontvangen heeft in het afgelopen boekjaar. Ook dit is een bepaling die de open werking van de verenigingen benadrukt en die onterechte verdachtmakingen helpt vermijden.

Wel ligt het in de bedoeling het besluit van 6 december 1989 in verband met de vergoedingen en presentiegelden aan te passen aan het decreet. Gelet op de recente forse verhoging van de presentiegelden in de gemeenteraden dringt een actualisering van de bedragen zich evenwel niet noodzakelijk op.

De verplichting om een administratief en geldelijk statuut op te maken (artikel 69) een herstelt een lacune in de wetgeving. Er zijn heel wat discussies en betwistingen over personeelsaangelegenheden die vaak terug te voeren zijn op onduidelijkheden in de reglementering voor het personeel of het ontbreken van zulke reglementering. Bovendien is de klassieke verwijzing door de Raad van State bij dergelijke betwistingen naar het statuut van het rijkspersoneel volkomen achterhaald. Daarentegen beantwoordt de verwijzing naar de beginselen van behoorlijk bestuur aan de vereisten van een modern personeelsbeleid in de openbare sector.

In de memorie van toelichting worden enige voorbeelden aangehaald:

- de waarborg van rechtsgelijkheid en rechtszekerheid voor het personeel;
- de aanwerving en bevordering door middel van objectieve selectieproeven;
- het verbod van discriminatie op grond van nationaliteit;
- een evaluatiesysteem met recht op hoger beroep;
- een recht op vorming;
- een tuchtprocedure.

De verwerking van deze principes in een eigen statuut voor iedere vereniging is een opdracht waarvan een behoorlijke uitvoering door de raad van bestuur wordt verwacht.

De zesjaarlijkse evaluatie van de werking van de vereniging, bedoeld in artikel 70, biedt de nieuw aangetreden gemeenteraden de kans zich te verdiepen in het reilen en zeilen van de verenigingen waarbij hun gemeente aangesloten is en daaruit de gepaste conclusies te trekken. Als geopteerd wordt voor een ontbinding, dan geldt de procedure van artikel 37 van het decreet.

5. Toezicht

De organisatie van het toezicht ondergaat, in vergelijking met de huidige regeling, heel weinig veranderingen. Een van de veranderingen is de mogelijkheid van de stuiting van de termijnen voor schorsing en vernietiging. Daarnaast krijgt de vereniging nu ook de mogelijkheid om het orgaan een nieuwe beslissing te laten nemen, ingeval een vorige beslissing van het orgaan geschorst werd.

6. Diverse bepalingen

De fiscale behandeling van de nieuwe samenwerkingsverbanden is in principe dezelfde als die van de bestaande intercommunales. Artikel 26 van de wet van 22 december 1986 wordt niet opgeheven. Alleen bepaalt artikel 76 van het decreet dat het Vlaamse Gewest de verenigingen aan een eigen fiscaliteit kan onderwerpen.

De draagwijdte van de fiscale vrijstelling die in artikel 26 van de wet van 22 december 1986 ingeschreven werd, is recent nog omschreven door het Arbitragehof. In zijn arrest nr. 66/2001 van 17 mei 2001, stelt het Hof dat de federale wetgever hier gebruik heeft gemaakt van de bevoegdheid die hem wordt verleend in artikel 170, §2, tweede lid, van de Grondwet. Deze bevoegdheid houdt in dat de federale wetgever wil vermijden dat het gunstige statuut dat hij aan de intercommunales had toegekend basis de wet van 1 maart 1922, niet op de helling zou worden gezet door de belastingen die aan andere

belastingheffende overheden verschuldigd zijn. Maar, voegt het Hof hieraan toe, door in de gewone wet van 16 juli 1993 tot vervollediging van de federale staatsstructuur te bepalen dat de Staat en de gemeenschappen niet gemachtigd zijn om belastingen te heffen "op de ....materies water en afval, noch opcentiemen te heffen op belastingen en heffingen op deze materies, noch kortingen hierop toe te staan", heeft de federale wetgever impliciet verzaakt te oordelen of de federaal opgelegde fiscale vrijstelling in de geciteerde aangelegenheden noodzakelijk is, en dus gehandhaafd moet blijven.

De conclusie van het Hof luidt: "Onder het voorbehoud van de draagwijdte die eraan dient te worden gegeven sinds de inwerkingtreding van de gewone wet van 16 juli 1993 tot vervollediging van de federale staatsstructuur, schendt artikel 26 van de wet van 22 december 1986 betreffende de intercommunales artikel 170, §2, tweede lid, van de Grondwet niet."

In een nog recenter arrest van 16 oktober 2001, nr. 124/2001, bevestigt het Arbitragehof deze stelling en zegt voor recht: "1. Voor zover artikel 26 van de wet van 22 december 1986 de intercommunales, voor de periode na de inwerkingtreding van artikel 356 van de gewone wet van 16 juli 1993 tot vervollediging van de federale staatsstructuur, vrijstelt van de gewestbelastingen op water en afval, schendt het artikel 170, §2, tweede lid, van de Grondwet.

2. Voor het overige schendt het voormelde artikel 26 artikel 170, §2, tweede lid, van de Grondwet niet".

Het artikel 76 van het decreet geldt dus onmiddellijk voor alle bestaande intercommunales en nieuwe verenigingen. Bovendien kan het Gewest hen dan belasten op domeinen die binnen zijn bevoegdheid vallen, zoals het afvalbeleid en het waterbeleid. De mogelijkheid tot participatie van intercommunales in verenigingen en andere rechtspersonen die zelf niet die rechtsvorm hebben aangenomen (artikel 78) is aan strikte voorwaarden gebonden. Het is niet de bedoeling dat als alternatief voor de opheffing van de gemengde intercommunale sector, de gemeenten en hun verenigingen stelselmatig hun toevlucht nemen tot een samenwerking op grond van artikel 78, waarbij hun inspraak veel geringer is.

Artikel 78 moet dus zo begrepen worden dat het samenwerkingsverband geen lege doos wordt en dat het de uitvoering van zijn opdrachten volledig toevertrouwt aan een derde maatschappij. De vereniging moet zelf meester blijven van haar eigen doelstelling en van de verwezenlijking daarvan, desnoods in samenwerking met derden, maar zonder afstand te doen van haar bevoegdheden. Vanzelfsprekend doet deze vaststelling geen afbreuk aan andere wettelijke bepalingen die nu al van kracht zijn in bepaalde sectoren.

De procedure voor de toepassing van artikel 78 blijft in alle gevallen dezelfde. De verwijzing naar de wetgeving inzake overheidsopdrachten maakt duidelijk dat de vereniging haar eventuele beslissing moet motiveren op grond van een marktverkenning, waar mogelijk met toepassing van de overheidsopdrachtenwet. Het toezicht zal streng de hand houden aan deze interpretatie van het decreet.

Ten slotte krijgen de verenigingen en gemeenten nu ook de kans deel te nemen in rechtspersonen van publiekrecht met grensoverschrijdende werking (artikel 4). Wat nu reeds mogelijk is aan de Nederlandse grens, krachtens de Benelux-overeenkomst, kan dan eindelijk ook aan de Franse grens, op voorwaarde dat de in dit decreet gelegde juridische basis ondersteund wordt door verdragen of andere internationale conventies. In concreto komen hiervoor de conventie van Madrid, reeds door België geratificeerd, en de aanvullende protocollen, waarvoor de ratificatieprocedure loopt, in aanmerking.

Deze omzendbrief heft alle vorige omzendbrieven op, die rechtstreeks en uitsluitend betrekking hebben op een of meer artikels van de wetten van 1 maart 1922 en 22 december 1986, met uitzondering van:

- de omzendbrieven (ref. OB/G.122.212 (Ec)), van 4 april 1980 en 20 mei 1983, bevattende onderrichtingen voor de intercommunale verenigingen voor streekontwikkeling en de gemeentebedrijven voor grondbeleid;
- de omzendbrief (ref. OBA/I/2.1.4 en OBA/B/2.1.3) van 24 januari 1986 betreffende de herwaardering en afschrijving van de materiële, vaste activa;

- de omzendbrief (zelfde referte) van 23 maart 1987 met aanvullende richtlijnen inzake herwaardering en afschrijving van de materiële, vaste activa;
- de omzendbrief BA/2000/07 van 17 november 2000 betreffende de jaarlijkse herwaardering van de materiële, vaste activa.

Paul VAN GREMBERGEN
Vlaams minister van Binnenlandse
Aangelegenheden, Ambtenarenzaken
en Buitenlands Beleid